The Latvian Newspaper for Canada and U. S. A.
Published twice weekly by the Latvian Relief Society of Canada "Daugavas Vanagi"
Business Office: 491 College St.,
Editor-in-Chief: ALFRĒDS VIŅČELS
Toronto 4, Ontario, Canada
Telephones: 921-7121; 368-3239
United States Editorial Offices:
New York: Editor — V. Irbe,
4035 Rombouts Ave, Bronx N. Y. 10466, U.S.A.
Chicago: Editor — D. Vallena,
648 South 23rd Ave., Bellwood, Ill., 60104, U. S. A.
SATURDAY, MAY 29, 1965

LATVIJA
AMERIKĀ

43. N-RS SESTDIENĀ, 1965. GADA 29. MAIJS 15. GADS

AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL BY THE POST OFFICE DEPARTMENT OTTAWA AND FOR PAYMENT OF POSTAGE IN CASH

Latviešu laikraksts Amerikā
Iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās. Izdevējs — Latviešu aprūpes biedrība Kanadā „Daugavas Vanagi."
ATB. REDAKTORS: ALFRĒDS VIŅČELS
Redakcija un kantoris: 491 College St., Toronto 4, Ontario, Canada
Tālruņi: 368-3239 (redakcijai) un 921-7121 (kantorim)
Redaktora tālrunis vakaros — 531-4533
Nujorkas redakcijas vaditājs V. IRBE
4035 Rombouts Ave, Bronx N. Y. 10466, U.S.A
Tālrunis 994-7917
Čikagas redakcijas vaditāja D. VALLENA
648 South 23rd Ave, Bellwood, Ill., 60104, U. S. A
tālrunis 544-4278

Lidija Auzāne - Vītoliņa

MŪSU DZIESMA

(Veltījums 4. latviešu dziesmu svētkiem Kanadā)

Šī lielā pilsēta, šis troksnu pilnās ielas,
Kur ziemā dubļos netīros tiek samīts košais sniegs,
Un vasarā kā tvans starp mūriem tveice garo,
Kur cilvēks cilvēkam vairs roku nepasniedz,
Kā smaga nasta tā man plecus liec.

Bet klau, vai tiešām nomodā vai tikai sapnī
Es pāri dunoņai un troksnim
dzirdu dziesmu skanam —
Zūd ielas netīrās, — man apkārt dzimtā zeme zaļo,
Un cauri putekļiem un auto dūmu tvanam
Sāk ievas smaržot, dzirdu bites ziedos zanam.

Šalc Dzintarzemes mežs, silts pavasara vējš
Man vaigus noglāsta, kā mātes roka liegs, —
Gaist garie ciešanu un vientulības gadi,
Zūd sejās nogurums un acis uzplaukst prieks, —
Ar dziesmu sasaucas tur latvju trimdinieks!

Skan dziesma, stāsta mūsu ceribas un ilgas,
Arvienu varenāk, arvienu brīvāk plūst,
Mūs aicina un sauc ar tūkstoš balsīm —
Ikviens jūs tikai maza lāse, kas uz ietves žūst,
Bet vienotiem jums mūžam nepazust!

LIELAIS BRĪDIS IR KLĀT!

„Visas pazīmes rāda, ka 4. latviešu dziesmu svētki Kanadā pārspēs visus iepriekšējos un izvērtīsies par latviešu dziesmu, latviešu tradiciju un latviskās vienības spožāko apliecinājumu svešuma gaitās," izteicās svētku informācijas centra vadītāja Edīte Markevica, kas uzņēmumā vēl redzama krāšņajā tautas tērpā, kuru svētku sarīkojumu laikā apmainīs pret sarkanbalto informācijas darbinieču ietērpu. Foto: J. Ligers

‚QUEENSLAND' - JAUNA BRITU KOPVALSTS SASTĀVDAĻA

Rakstot šīs rindas, situācija saules kari, kad grāvjos viena vēl pilnīgi nepārskatāma. Ja vien otrā pretim gulēja vācu un mēs nedzīvotu tik skarbi reālā angļu tauta, nepildīja Lamanša laikmetā, tad gluži pamatots būtu jautājums: vai Vācijas federatīvā republika Britu kopvalsts saimei pievienosies tūlīt, vai kādu brīdi vēlāk? Ja vien mūsu era būtu daudzmaz romantiskāka un lielo politiku mazliet noteiktu arī pašu cilvēku iejūsmas un acumirklīgās vēlmes, tad nebūtu ne mirkli jāšaubās par to, ka vācu politiskās dzīves „firsti un hercogi" pazemīgi noklātu savas togas zem kājām kādai vienkāršai, šarmantai un cēlai dāmai: Elizabetei II, karalienei no Dieva žēlastības apvienotajiem Lielbritanijas un Ziemeļīrijas novadiem; Britu kopvalsts pārvaldniecei; ticības aizstāvei; britu Bruņinieku ordeņa virsaitei un virspavēlniecei pār karalisko artilērijas pulku. Karalienes Elizabetes II viesošanās Vācijā no 18. — 23. maijam nav salīdzināma ne ar vienu līdz šim piedzīvotu un pieredzētu kādu ārvalsts galvas uzņemšanas norisi šajā zemē. Milzīgas gaviļu vētras un sajūsmu vācu tautā savā laikā izsauca nelaika prezidenta Kenedija viesošanās un viņa Berlīnē teiktie vārdi: „Ich bin ein Berliner!" Bet Kenedijs toreiz stāvēja aktīvas politikas pašās pirmās rindās, un viegli varēja rasties aizdomas, ka jūsmīgais ļaužu pūlis ielu malās savas gaviles augstajam viesim veltīja kā avansu event. Kenedija tālākai politikai, bet mazāk par jau sasniegto. Karaliene Elizabete II ikdienas politikā nepiedalās, nedz arī to spēj iespaidot vai dot kādus politiskus solījumus. Un ja tomēr tieši šādā situācijā pār kronēto galvu šalc simttūkstošu gaviļu un prieka saucieni, tad tas izskaidrojams ar viešņas ārkārtīgi lielo personību un noblo „servis pasniegšanas" veidu. Ja no nelaika prezidenta Kenedija triumfa brauciena pa Bonnas un Berlīnes ielām redzējām tikai viņa kuplo matu cekulu, kas brīžam pašūpojās pāri miesassargu platajām mugurām, tad Viņas Majestātes biezajam ļaužu baram devās cauri vaļējā mašīnā, un ķēniškīgo parādību neaizēnoja slepenpolicistu ķekari.

Britu karaļnama attieksmes ar vācu tautu ir sarežģītas. Divi pasaules kari, kad grāvjos viena otrai pretim gulēja vācu un angļu tauta, nepildīja Lamanša kanāli ar saldu draudzības vīnu, bet gan ar rūgtumu un ienaidu. Britu karaļnams turpretī jau no senseniem laikiem ciešām saitēm saistīts ar vācu aristokrātiju un dižciltību. Šīs saites gan bija kļuvušas lielā mērā platoniskas pēdējā karaļa Džordža VI laikā, bet tās ieguva drāmatisku aktuālitāti, toreizējai troņmantiniecei un tagadējai karalienei dodoties laulībā ar vācu cilmes princi Filipu. Ar šo brīdi angļu galmā par jaunu ienāca jaunas „ģermāņu" vēsmas, kas nesapinās gadsimtu koptajās tradicijās un par jaunu rūpīgi kultivētajā ienaidā pret vācu tautu. Tieši otrādi: princis Filips sīkā mozaikas darbā pamazām izveidoja jaunu ainu par tautu savstarpējām attieksmēm, šajā darbā lielā mērā parādīdams to reālo skatu, kas nepieciešams laikā, kad pasaulē sadalīta divos ideoloģiskos blokos. Jau 1960. gadā princis nebaidījās atklāti pateikt: „Ir neauglīga nodarbošanās ilgstoši kreņķēties par vēstures notikumiem. Šāda nodarbošanās padara aklu un nejauj saredzēt nākotnes uzdevumus." Ka šīs izteikas puante galvenokārt bija domāta pašu mājas novirzieniem, par to nebija šaubu, un tā sagādāja princim vienu otru skaidrošanos ar lordam Bīverbrukam, izteiktam Vācijas nidējam, piederošo aviju skribentiem. Šī prinča Filipa uzdrošināšanās apbrīnojama vēl jo vairāk, ja zinām, ka viņa senču līnija ved tieši caur vācu dižciltīgo namiem un vēl šobrīd Vācijā dzīvo Filipa trīs māsas, pie kam divas bijušas precētas ar viriem, kas Hitlera laikā valkājuši brūno fazānu uniformu.

Protams, būtu pārspīlēts apgalvojums, ka karalienes Elizabetes II viesošanās Vācijas bundesrepublikā izrietējusi tikai no prinča Filipa tālredzīgajiem pūliņiem. Konstitucionāla monarchija nosaka, ka karalienes ricības brīvība ir stipri ierobežota un galvenokārt atkarīga no valdības lēmumiem un atzinumiem. Tādēļ šim braucienam lielā mērā netieši nāk līdz arī lielās politikas straume. Vienu brauciena iemeslu jau īsi uzskicējām, proti: pavilkt svītru zem pagātnes notikumiem un uz vecām etniskām un kroņa saistībām divu tautu starpā sākt jaunu vēsturisku līniju. Ja meklējam otru iemeslu jau īsi uzskicējām, proti, ka pašreiz Eiropā un brīvās pasaules alianšē notiek spēku pārgrupēšanās. Šī spēku sakustēšanās iesākās ar brīdi, kad rietumu valstīm kļuva skaidrs, ka Francijas senilais „valsts-šefs" de Golls sirsnīgi piekēries tai politiskajai līnijai, kuras otrs gals atrodas aiz Kremļa mūriem. Nav noslēpums, ka karalienes Elizabetes II viesošanās triumfu Parīzē kvitē ar rūgtu rezignāciju. Karalienes apmeklējums strauji noslēdza to izolācijas loku, aiz kuŗa nu paliek Francija un politiskās attīstības labirintā nomaldījušais de Golls.

Lai raksturotu vācu tautas rezonanci, atrodoties vaigu vaigā ar karalieni Elizabeti II, būtu nepieciešams nepārtrauktā virknē lietot superlatīvus. Simttūkstošu cilvēku gar ielu malām, Reinas krastos, ovācijas, aplausi, saucieni, mūzika, dejas uz ielām, ziedi, dāvanas, greznas dinejas, ordeņi, frakas, košas dāmu tualetes un visam pāri Dieva dāvāts laiks: silts, ziedošiem augļu kokiem greznots vasaras pilnplaukums. Un ir saprotamas vācu tautas gaviles: ja līdz šim visas draudzīgās lielvalstis bundesrepublikā bija reprezentējušās ar valsts pirmo pilsoni, tad līdz šim iztrūka vēl Anglijas pārstāvja, lai kolekcija būtu pilnīga. Tagad tas noticis. Bet no otras puses, nav noliedzama stipra, kaut arī dziļi zem ikdienas putekļiem plūstoša straume, kas nes atmiņu un slavas atblāzmu no tiem laikiem, kad Vācija pati vēl bija monarchija, ar visu to spožumu un tradicijām, kādas var dot tikai no „Dieva žēlastības" un vēstures kontinuitates dots valdnieks, kas, jau piedzimstot, stāv pāri sīkām pelēkās dzīves klizmām un rūpēm. Vienā otrā vācu sirdī, un nemaz pārāk vecā, uz brīdi uzliesmoja skaudības un žēluma liesma, apbrīnojot karalieni Elizabeti II un to atvaru kas nesaudzīgi savā virpulī ierāva ikvienu, kam bija vēl acis, lai saredzētu pārlaicīgu un gadsimtos nesaburzītu simbolu.

Kad karaliene Elizabete II devās izbraucienā pa Reinu un gar iezim, viņas luksuskuģim pretim braucis kāds mazs, sagrabējis Reinas kuģelis, kam no viena masta uz otru pārvilkts liels transparents: „Wellkom — our Queenn-Elizabeth". Ja ne ģeopolitiski, tad katrā ziņā morāliski karaliene Elizabete II savai kopvalstij var pievienot jaunu pavalsti „Queensland" (angļu žurnālistu nupat kaldināts termins) — nevis vēlāk, bet jau tūlīt.

P. A. S.

Lai arī „Latvija Amerikā" redakcijas un spiestuves darbiniekiem būtu iespējams apmeklēt dziesmu svētku sarīkojumus, mūsu laikraksta nākošais — 44. numurs iznāks vienu dienu vēlāk.

PRESES SKATE HAMBURGĀ

Brīvās pasaules apvienība Vācijā, kuŗas locekļi ir 18 apspiesto tautu trimdas preses izdevēji, no 3. — 15. maijam Hamburgā rīkoja savu piekto preses izstādi. Tajā piedalījās arī Latvijas, Lietuvas un Igaunijas prese ar trimdā izdotajiem laikrakstiem un grāmatām. Latviešu preses novietni bija iekārtojis LCP loceklis A. Gaujers ar palīdzēm E. Gaujeri un A. Dauguli, eksponātus bija sagādājis T. Grasis no Minchenes. Novietni greznoja Imantas apgāda izdotā Latvijas karte. Izstādi apmeklēja dažādu tautību piederīgie, liela skaitā arī vācu preses pārstāvji.

Biruta Senkēviča

Degsim gaišu dziesmu lāpu!

Trimdai ieilgstot, gadi aizrit mūžībā, un mūsu dzīve tiem līdz. Lai eksistētu, esam spiesti arvien dziļāk iejaukties svešu tautu vidē. Dzīvojot un strādājot svešā zemē, esam spiesti iet kopsoļi ar svešiem ļaudīm, paklauties viņu dzīves paražām, kuŗas mums, negribot, pielip mūsu dvēselēm, tāpat kā svešā darba putekļi mūsu drēbēm.

Tāds liktenis skāris mūsu tautas brāļus un māsas visā brīvajā pasaulē, jo Latvija dzīvo tikai mūsu dvēselēs un sapņos. Tādēļ šodien mums vairāk kā jebkad jāstiprina nacionālās apziņas saites, lai galīgi nepazustu un neizgaistu svešatnes vējos. Mums pašiem jābūt par mūsu kultūras sargiem.

Tādēļ latvietis meklē latvieti apziņā, ka tikai savos tautiešos atradīs garīgu atsaucību savām ilgām un meklējumiem. Egocentriskais dzīves skatījums un vērtējums pakāpeniski aizvirzīsies otrā vietā. Smagu pārdzīvojumu brīžos latviskā nacionālā pašapziņa skaidrojas un kļūst spēcīgāka, jo mūsu sentēvu asinsbalss ir tas dinamiskais spēks, kas saista cilvēkus, tautiskā vienībā vada tos kopīgā eksistences ciņā un dziņā pēc labākas gara un materiālās dzīves iespējām. Un tā ir kopīgā, apziņas izkristallizētā tautas griba, kas šīm vienībām, mazām vai lielām, atkarā no apstākļiem un ciņas spējām nodrošina vietu un stāvokli pasaules tautu saimē . . .

No latviešu ilgajiem apspiestības gadiem un varonīgajām ciņām, Latvijas brīvību izkarojot, mēs redzam, ka mūsu tautai šī griba neizskaužama un nesalaužama.

Arī tagad trimdā, kad vēsturei, kas esot cilvēku augstākais tiesnesis, it kā sajukuši taisnības principi, — šajos traģiskajos apstākļos mūsu griba cīnīties par tautas pastāvēšanu un tiesībām nav mazinājusies. Taču būdami sašķelti divās daļās — palikušajos dzimtenē un izkaistajos visā pasaulē — mēs varam cīnīties tikai ar gara ieročiem.

Te mums kalpo mūsu iespiestais vārds, kas pauž mūsu nacionālās idejas un ciņas saukļus. Bet, diemžēl, liela daļa no mums kļuvuši vienaldzīgi pret latviskā vārda lasīšanu, un atturīgi kopējā likteņa sitiena seku izlīdzināšanā. Tie aizmirst, ka laikraksti mums palīdz sasaukties un ir tautas spēka un ciņas līdzeklis. Katrā lielākā latviešu centrā rīko arī koncertus un teātŗa izrādes, kur pulcējas tautieši un güst personisko kontaktu, bet tie visi ir vairāk lokāla rakstura sarīkojumi, ar šaurākiem mērķiem. Tāpēc nepieciešami ir plašie dziesmu svētki; īpaši tādi, kuŗus rīko valsts vai kontinenta apmērā, kā Eiropas dziesmu svētki pag. gadā Hamburgā, 1963. g. Klīvlendā un šogad 4. dziesmu svētki Toronto.

Mūsu nelaikis sūtnis Kārlis Zariņš pirms Hamburgas dziesmu svētkiem rakstīja: „Dziesma atjauno mūsu dvēseles. Tikai tā mūsu senči ir varējuši panest gadu simteņiem cauri svešu kungu bardzību, ka dziesmas ir turējušas možu garu un vienmēr kā no kāda burvju avota atjaunojušas dvēseles spēkus. Tāpēc visos laikos palikšim uztīcīgi savām dziesmām. Tas ir mūsu tautas labākais sabiedrotais."

Tie ir dziļi un patiesi vārdi. Un šī apziņa mūsu tautai radusies jau sirmajā senatnē, kad brīvā latvju tauta pati veidoja savu dzīvi Dzintarjūras krastā. No vēstures un folkloras krājumiem zināms, ka dziesma — gan prieka pilna, gan skumju apņvesta — tautas auguju audzes pavadījusi no šūpuļa līdz kapa malai, cauri vergu laikiem, varoņu gaitās un brīvās Latvijas laikmetā. Ieklausieties labi mūsu dziesmās un jūs tajās dzirdēsit, kā runā un jūt mūsu tautas raksturs, dzimtenes koku šalkšanu, putnu dziesmas. Un ne tikai to, bet arī, kā mūsu tauta dzīvojusi, mīlējusi un cīnījusies. Katra dziesmas rinda pauž to, kas nepieciešams mūsu latviešu garam kā dzīvības elpa, kuŗu mēs visiem spēkiem cenšamies saglabāt un nepazaudēt.

Sākoties mūsu 4. dziesmu svētkiem, rikotāji cer, ka te pulcēsies daudzi tūkstoši latviešu no Kanadas un visa Ziemeļamerikas kontinenta, lai šo svētku patriotiskā iecere ar uzviju īstenotos vispilnīgāk. Jo dziesma taču ir kā gaŗa pupa, pa kuŗas zariem no tumšās pazemes var uzkāpt debesīs — saules mirdzā, lai sasilditos pie latviskās dziesmu dalles ugunskura.

Pulcinot jaunos un vecos šajā lielajā kultūras parādē, kuŗā dziesmotā saime, tautas deju ansambļi, mākslinieki, daiļamatnieki, literāti un filatelisti rādīs tautai savus sasniegumus, mēs stiprināsim savu latvisko pašapziņu un spodrināsīm mūsu paša lepnumu.

Kā tagad, tā arī agrākajos tautas nebrīvības laikos dzimtenē mūsu skaistās dziesmas pulcināja plašajos dziesmu svētkos lielas tautas masas, dedza jauno un veco sirdīs gan jūsmas, gan ciņas dzirkstis, kas palīdzēja spoži aizdegties brīvības liesmām.

Un tagad, kad untumainais liktenis mūs šķīris no dzimtenes brāļiem un māsām, mūsu dziesmai jāskan vēl diženāk nekā toreiz, lai pēc iespējas lielākām tautas masām nacionālās ciņas dzirkstis atkal uzpūstu neapslāpējamā liesmā, lai vecajām māmuļām un tēviem liktu ticību sirdīs — kādreiz redzēt dzimto sētu, bet latviešu jauniešu sirdis un rokas saskartos mūža draudzībai: tautiešam roku devu; labo devu, ne kreiso...

Es sevišķi uzsveŗu, ka jaunajai audzei, kuŗu visdziļāk sevī ierauj svešā dzīve, nepieciešami lieli garīgi spēki, lai paliktu pie savas tautas, cīnītos par tās pastāvēšanu un labāku nākotni.

Un tieši jaunieši, labi angļu valodas pratēji, ir tie, kas daudz, ja ne visvairāk spēj kalpot trimdas misijas īstenošanai, paužot saviem draugiem mūsu kultūras veikumus, aicinot viņus sabiedrībā un svētkos. Tāpēc arī jaunatnei visā pilnībā jāapgūst mūsu tikumu tradicijas un citas kultūras vērtības ar skanīgo latviešu dziesmu, kas diži un vareni skan tikai dziesmu svētkos!

Dolarus braukšanai uz dziesmu svētkiem ar savu centību varam nopelnīt daudz vieglāk nekā uzturēt možu latvisko garu.

Nacionālajai dziesmai ir magisks spēks, tā kvēlina patriotiskas jūtas, dižina nacionālus ideālus, stiprina tautas gribu. Kur un kādā vietā dziesmu svētkus arī rīkotu, dosimies turp, klausīsimies dziesmās; un ne tikai klausīsimies, bet arī atbalstīsim šo lielo darbu, — liesim katrs savu daļu eļļas mūsu dziesmu lāpā, lai tā nekad nezūdzistu, bet gaiši degtu vienmēr, lai varam šo gaiši degošo lāpu aiznest dārgajā dzimtenē!

LATVIJA

43. N-RS SESTDIENA, 1965. GADA 29. MAIJS

GALVENĀ REDAKCIJA TORONTO.

Atbildīgais redaktors — Alfrēds Viņķelis, 508 Palmerston Blvd., Toronto 4, Ont.; tālr. 531—4533;

Atb. redaktora vietniece — Silvija Ancāne, sasniedzama redakcijā, tālr. 362—3339;

Iekšlietu redaktors — Rūdolfs Norītis, 1749 Victoria Park Ave., Apt. 209, Scarborough, Ont.; tālr. 759—8076;

Ārlietu redaktors — Inta Fodnieks, 26 Underhill Dr., Don Mills, Ont.; tālr. 447—6933;

Sporta redaktors — Žanis Zemītis, 46 Lynd Ave., Toronto 3, Ont.; tālr. 535—1470.

REDAKCIJA EIROPĀ:

Vācijā — Pauls Strante, 44 Münster/Westf., Von Einem Str. 19.

Redakcijai tiesības manuskriptus pēc vajadzības īsināt. Neizlietotos manuskriptus neuzglabā, bet uz vēlēšanos sūta atpakaļ, ja pievienota pastmarka (Kanadā) vai starptautiskais pasta kupons (citās zemēs). Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītajos rakstos izteiktās domas ir rakstītāja personīgs ieskats un ne katrā gadījumā atbilst arī redakcijas viedoklim.

Abonēšanas maksa: ASV un Kanadā — par mēnesi $1.50; 3. mēn. $4.50; 6 mēn. $8.50; par gadu $16.00. Atsevišķa numura cena 20 centu.

Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $1.60, bet tekstā $3.20 — $6.40 par 1 collas slejas telpu.

NOVADU TĒRPI

TLB tautisko deju kopa Diždancis sagatavojis un dziesmu svētku laikā nodod sbiedrībai plašu un vispusīgu kapitāldarbu par Latvijas novadu tautastērpiem. Tas būs labā ofseta tehnikā pavairots izdevums no 1939. gada Latvijas lauksaimniecības kameras izdotā „Novadu tērpi". Jaunais izdevums aptvers vairāk nekā 500 lappušu ar visiem pusīgiem un etnogrāfiskiem aprakstiem par vairāk nekā 40 novadu sieviešu un vīriešu tautas tērpiem. Izdevums ļoti bagātīgi illustrēts, pievienoti arī 15 krāsu oriģināluzņēmumi un 9 krāsu uzņēmumi no Diždanča dejotājiem. Pārdošanā būs tikai 450 eksemplāru. Dziesmu svētku apmeklētāji izdevumu var iegādāties par 16 dol., bet vēlāk cena būs augstāka.

Grāmatas oriģinālam materiālus sakopojis un novadu aprakstus devis Adolfs Karnups. Tehniskos aprakstus sagatavojusi Elga Kivicka. Vākus un illustrācijas zīmējis Eduards Dzenis, foto uzņēmumus gatavojis Nikolajs Balgalvis, tehniskos zīmējumus gatavojuši Marija Bērziņa un Teodors Dārznieks, bet tehnisko redakciju pārzinājis Belizars Radziņš. Krāsu illustrācijas iespiestas Latvijas valsts papīru spiestuvē un naudas kaltuvē, bet teksts L. Audzes spiestuvē Rīgā.

Ideja par šī vērtīgā izdevuma pavairošanu tagad radusies tikai šī gada martā Diždanča sanāksmēs. Tagad pēc ļoti intensīva darba Z. Miezīša vadībā tā īstenota. Grāmatas pārfotografēšana izdarīta Jāņiša foto studijā, ofseta plates sagatavojusi John Downey, Son Ltd. Koksvilē, papildus salikumi un iespiešana Greenwood Printers Ltd. un Daina Press Ltd.

Lauksaimniecības kameras izdevuma ievadā norādīts, ka reizi darināti tautas tērpi stiprināsnāsiedzības sajūtu mūsu tautai, padarīs mūs priecīgus un laimīgus, tie saistīs mūs ar zemi un mūsu šenčiem, ar aizgājušām paaudzēm, saistīs mūs ar mūsu darbu un tām paaudzēm, kas mūsu zemē dzīvos pēc mums. Diždancis savā ievadā savukārt uzsver, ka daudzi dejotāji, savus tērpus darinot, smēlušies daudz vērtīgu padomu „Novadu tērpu" sējumā, par ko jaunajā izdevumā pievienoti vairāki krāsu uzņēmumi. Padarot iespējamu šo otru izdevumu, Diždancis novēl dievpalīgu latviešu jauniešiem visā pasaulē, kuriem rūp mūsu senču tērpu un tikumu kopšana un saglabāšana.

Ar „Novadu tērpu" otra izdevuma sagatavošanu Diždancis uzņēmies lielu un nacionāli nozīmīgu darbu, padarot šo kapitāldarbu pieejamu arī tagad dejotājiem.

Juris Krīgens

PĒC TORONTO UZ PORTLENDU

II

Kad rīcības komiteja bija ievēlēta un uzsāka darbību, Portlendā ieradās arī Vašingtonas pavalsts pārstāvji, — pirmo dziesmu svētku rīkotāji, lai dalītos ar oregoniešiem pirmos svētkos gūtajā pieredzē un nodibinātu abu pavalstu ciešu sadarbību svētku rīkošanas lietā. Šī sapulce arī atzina, ka ilgāk kavēties ar svētku rīkošanu nevar, ja grib paglābt latviešu sabiedrisko dzīvi no miegaiņības, kuŗā tā, par nožēlošanu, pamazām sāk ieslīdēt. Pa to laiku laikrakstos bija parādījusies ziņa, ka arī Kanadas tautiešī rīko ceturtos Kanadas dziesmu svētkus. Šo sagadīšanos pārrunāja vispusīgi un izsmeļoši ar minējumiem, kādu iespaidu uz vieniem vai otriem svētkiem varētu atstāt apstāklis, ja abi notiktu tai pašā gadā? Ievērojot, ka attālums starp abām vietām — Portlendu un Toronto — arī Amerikas apstākļos ir milzīgs, nekādu sevišķu iespaidu apmeklētāju ziņā tas nevarētu atstāt ne vienā, ne otrā vietā. Kanadas dziesmu svētki notiek pirms rietumu piekrastes svētkiem, tā-

Dziesmu svētku laikā: „Mīlēs, nemīlēs, pie sirds pieglaudīsies . . . "

Ed. Keiša paslepens uzņēmums LA.

tad — šai ziņā ir izdevīgākā stāvoklī. Apturot jau pasāktos dziesmu svētku rīkošanas priekšdarbus, oregonieši riskētu apslāpēt tautiešos radušos sajūsmu un tā nostāditu dziesmu svētku sarīkošanas iespējas Portlendā zem lielas jautājumzīmes. Apsverot šos apstākļus, sapulces dalībnieki izšķirās par darba turpināšanu. Tā kā bija zināms, ka vairāki koŗu dalībnieki taisās apmeklēt un dziedāt Toronto dziesmu svētkos, rīcības komiteja meklēja saskari ar Kanadas dziesmu svētku komiteju, lai pēc iespējas saskaņotu svētku koncerta programmas, bet kaut kādas likteņīgas sagadīšanās dēļ tas sākumā neizdevās. Spriežot pēc tā, kā lietas līdz šim attīstās abās vietās, izšķirošanās par svētku rīkošanu rietumos šai gadā pilnīgi attaisnojusies.

Tai pašā sapulcē izraudzīja arī svētku virsdiriģentus — Bruno Skulti no Ņujorkas, Pēteri Galiņu no Sietlas, Leonardu Bērziņu no Sanfrancisko un Arvīdu Berķi no Portlendas. Drīz pēc šīs sapulces galīgi sastādīja dziesmu svētku koncerta programmu, sagatavoja notis un izsūtīja koŗiem. Pieteikšanās bija visai dziva, — pieteicās 15 koru ar apm. 450 dziedātājiem. Pieteicās arī atsevišķi dziedātāji gan no ASV, gan Kanadas. Jauni koŗi nodibinājās Sanfrancisko un Losandželosā.

Tikko sākās organizēšanas darbs, tūdaļ pacēlās jautājums par naudas līdzekļiem. Sietliešu atsūtītās naudas priekšdarbu veikšanai pietiktu, bet komitejai bija lielāki plāni. Svētku koncerta programmā uzņēma Jurjānu Andreja kantāti „Tēvijai", Jāzepa Vītola „Beverīnas dziedoni" un Bruno Skultes tēlojumu „Dziesmu vairogs", visi simfoniskā orķestŗa pavadībā. Bet ja nu reiz simfoniskais orķestris jāangažē, tad to jāizmanto visā pilnībā, spēlējot arī latviešu simfonisko mūziku. Šim nolūkam izraudzīja Jāņa Mediņa, Tālivalža Ķeniņa un Bruno Skultes darbus. Orķestrī būs 49 mūziķi, un tas izmaksās ap 2500 dolaru. Domājot par līdzekļiem, rīcības komiteja vadījās no uzskata, ka Dievs vislabprātāk palīdz tiem, kas palīdz paši sev. Tādēļ sarīkoja divus labdarības tirdziņus un divas lielas balles. Šie sarīkojumi deva prāvus atlikumus, tā kā sietliešu dotā nauda vēl nav aiztikta, un rīkotāji cer to nodot nākošo — trešo ASV rietumu piekrastes latviešu dziesmu svētku rīkotājiem Sanfrancisko, pieliekot klāt kādu daļu no svētku atlikuma, ja tāds rastos, un tā radot ceļojošu fondu nākošo rietumu piekrastes dziesmu svētku rīkošanai.

Dziesmu svētku informācijai rīcības komiteja izdevusi vairākus īsākus un trīs garākus apkārtrakstus koŗiem. To saturu pārdrukājuši vairāki šīs piekrastes latviešu organizāciju biļeteni. Balles vajadzībām sastādīts un izdots humoristiskais žurnāls „Āžarags", no kuŗa dažus izvilkumus pārspieda arī citi biedrību biļeteni un laikraksts „Latvija Amerikā". Svētku rīkošanā dzīvi piedalās visi oregonieši, bet ne mazāk cītīgi rīkojas arī vašingtonieši un kalifornieši.

Dziesmu svētku rīkošanai Portlenda izrādījusies visai izdevīga, sevišķi telpu ziņā. Dziesmu svētkus ievadīs piektdienas, 2. jūlija, vakarā Latvijas sūtniecības Vašingtonā vadītājs profesors Dr. Arnolds Spekke ar Loida Centra auditorijā iekārtotās latviešu gleznu izstādes svinīgu atklāšanu. Sekos koplkoŗa koncerts Portlendas pilsētas lielajā auditorijā, kur vietas 3378 klausītājiem. Vajadzības gadījumā vēl var papildus novietot 800 klausītāju, izmantojot balkonus. Auditorijā parasti notiek simfoniskā orķestŗa koncerti un operu izrādes, kādēļ skatuve šajās telpās dziesmu svētkiem kā radīta. Nākošie trīs sarīkojumi notiks Bensona vidusskolas aulā, kur vietas ap 1900 skatītājiem. Sietlas latviešu teātŗa grupa uzvedīs Valdemāra Kārkliņa lugu „Jaunās asinis", turpat notiks Volfganga Dārziņa darbiem veltīts koncerts, kuŗā V. Dārziņa solo dziesmas dziedās arī amerikāņu dziedonis Andreasens. Abus šos uzvedumus rīko pāragri mirušo lielo latviešu piemiņai, kas dzīvoja un strādāja šai piekrastē — Dārziņš Sietlā, Vašingtonas pavalstī, un Kārkliņš Sēlemā, Oregonas galvaspilsētā. Turpat notiks arī Losandželosas latviešu tautas deju grupas Pērkonītis uzvedums „Balta nāca tautu melta". Lielā svētku balle paredzēta Šeratona viesnīcā, kur atradīsies arī svētku galvenais birojs. Viesu novietošanai rezervētas telpas Šeratona un Kosmopolitāna viesnīcās, bez tam sarunas ievadītas arī ar dažām citām labākām viesnīcām. Ir gādāts par to, lai neviens nepaliktu bez pajumtes.

Notikuši jau divi rajona koŗu mēģinājumi, — viens Portlendā, otrs Sietlā. Koŗu diriģenti ar pašnākumiem ir visai apmierināti. Tas nozīmē, ka svētkos dzirdēsim labi apmācītus un saskaņotus koŗus. Svētkus plānojot, esam atturējušies no citu sarīkojumu ietilpināšanas kopkoŗa mēģinājumu laikā, lai dotu koristiem iespēju pilnīgi un netraucēti nodotīes dziesmu apdares darbam.

Vēloties pēc iespējas ciešāk saistīt svētku rīkošanu un to galīgu īstenošanu ar latviešu jaunatni, svētku rīkotāji par galveno runātāju lielajā koncertā izvēlējās Amerikas latviešu jaunatnes priekšsēdi Lauri Kalniņu. Koŗa dziedātāji ir pa lielākai tiesai jaunieši, tādēļ kopā ar vecāko paaudzi izmes uz saviem pleciem darba vissmagāko un atbildīgāko daļu — dziesmu sagatavošanu.

Apzinoties dziesmu svētku nozīmi un iespaidu latviešu kultūras dzīvē, svētku rīcības komiteja ir pārliecībā, ka šī kultūra jārāda arī amerikāņiem, palīdzot tiem mūs labāk saprast un novērtēt. Dziesmu svētki ir viens no mūsu kultūras spilgtākajiem uzliesmojumiem, kādēļ tos nekādā ziņā nedrīkst turēt zem pūra. Tādēļ arī ievadīta intensīva svētku propaganda amerikāņu vidū. Oregonas gubernātors Marks O. Hētfilds apsolījis svētkus aktīvi atbalstīt, izsludinot nedēļu pirms svētkiem par Baltijas tautu nedēļu, jo tajā Portlendā notiek arī igauņu dziesmu un spŗta svētki. Proklamācijas parakstīšana nolikta uz 8. jūniju, un šai aktā piedalīsies kā dziesmu svētku rīcības komitejas, tā visu trīju Baltijas tautu pārstāvji. Portlendas pilsētas galva Terrijs Šranks nesen pieņēma audiencē dziesmu svētku rīcības komitejas pārstāvjus un apsolīja svētkos ierasties personīgi, tāpat kā to darīs gubernātors. Hētfilds. Pēc amerikāņiem pārdoto biļešu skaita spriežot, to skaits svētku sarīkojumos būs ne mazāks par tūkstoti. Amerikāņi būs ne tikai iepazinušies ar latviešu mākslu, bet samaksājuši arī pašī savu simfonisko orķestri. Savu atbalstu svētkiem apsolījuši arī Portlendas un Sēlemas lielākie laikraksti. Ceļu departaments nodeva rīcības komitejai skaņu filmu, kuŗā rādīti Oregonas dabas jaukumi. Šī filma vēl tagad ceļo pa ASV un izrādīta arī dažos Kanadas latviešu centros.

Visi, kas vēlas iegūt tuvāku informāciju par svētku norisi un apmešanās vietām, lūgti rakstīt svētku administrātoram Andrim Ritmanim, 3700 S. E. Ellis Street, Portland, Oregon, 97202. Tiem, kas vēlētos nodrošinātīes ar ieejas biļetēm, tās jāpieprasa rīcības komitejas kasierim Valdemāram Brūniņam, 2007 N. E. 25 th Avenue, Portland, Oregon 97212.

Iznācis Jāņa Norviļa

GARĪGU KOŖA DZIESMU KRĀJUMS

(26 dziesmas)

Dabūjams Dziesmu svētku informācijas centrā Šeratona viesnīcā, DV grāmatnīcā un pie autora.

Maksā 1.75 dol.

Milvoku DV

Viens no ASV vecākajiem un rosīgākajiem vīru koŗiem — Milvoku DV dziedoņi 15. maijā deva savu gadskārtējo koncertu. Jau 14. gadu koris diriģenta V. Aparjoda vadībā nepārtraukti spodrina un apgūst latviešu dziesmas, izcilu vērību veltījot jaunām, vēl nedzirdētām kompozicijām, par ko nav jābrīnās, jo Milvoku DV apvienības ziņā atrodas DV nošu krātuve. No sākotnēji (1951. g.) reizē ar apvienību nodibinātā DV vīru seksteta koris izaudzis un mākslinieciski nobriedis par izcilu mūzikālu vienību, kas ar savām dziesmām priecina ne tikai Milvoku sabiedrību, bet vienmēr piedalās visos lielākos apmēra latviešu sarīkojumos — ASV un Kanadas dziesmu svētkos un DV dienās; viesojas arī kaimiņu pilsētās.

Šī gada koncerta programmā lielākā daļa bija pirmatskaņojumi (K. Lietiņa „Tūdaliņ, tagadiņ" un I. Saksa „Kalnos") vai ļoti reti citās vienībās dzirdētas un tikai milvokiešu pašu iepriekšējos gados atskaņotas dziesmas. Dažas no tām visai grūtas, bet reizē arī ļoti vērtīgas un skaistas, kā V. Baštika „Veļu laiva," A. Purva „Bērzi," J. Norvilja

PĀRMAIŅAS „JAUNĀS GAITAS" REDAKCIJĀ

„Jaunās Gaitas" redakcijā, sākot ar 22. februāri, iesaistīti sekojoši jauni redaktori: Rolfs Ekmanis, Astrīde Ivaska, Ojārs Jēgens un Ivars Lindbergs.

★

Nupat iznācis „Jaunās Gaitas" 52. numurs. Literārās daļas prozā Ernas Lēmanes, Margaritas Kovaļevskas, Ulafa Jansona un Tālivalža Ķiķaukas darbi ar Andreja Dzelzīša vinetēm un illustrācijām. Dzejā pēdējo 10 gadu igauņu dzejas izlase ar 10 trimdā un okupētajā Igaunijā dzīvojošu dzejnieku 50 dzejoļiem Astrīdes Ivaskas atdzejojumā. Bez tam arī citi raksti par dažādām kultūrālām un sabiedriskām problēmām un, Toronto dziesmu svētku dalībniekus sveicot, Dr. Laimoņa Streipa humoristisks pētījums „Opera Senlatvijā."

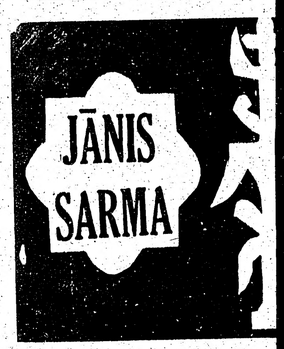

LĪLIJA ZARIŅA

SARKANĀ MIGLA

ATMIŅAS

Eduarda Vingŗa vinete un illustrācijas

(2. turpinājums)

Reizē ar vakara tumsu sākas jauns boļševiku uzlidojums. Zeme dreb un līgojas. Tur, kur vajadzētu atrasties Jelgavai, pret debesīm lāsmojas viena vienīga sārta liesmu jūŗa. Nakts klusumu pārskeļ arvien jauni grāvieni. Strādā arī zenītartilerija. Visa apkārtne it kā vārās elles katlā: mājas līgojas, ļaudis zaudējuši galvas — runā un spriež cits caur citu.

Nevarēdama nekur miera atrast, kāda sieviete skraida no istabas uz bunkuru un atpakaļ, allaž uz galvas turēdama spilvenu, kas, pēc viņas domām, spēj pasargāt no visa . . .

Gaiss kļuvis smacīgs — dūmu un kvēpu pilns. Arī es beidzot dodos uz bunkuru, bet pie malkas grēdas ar pienākušo kaimiņieni pārsteidzu abus krievu gūstekņus — Sīmani un Mariju, kas jau veselu gadu nostrādājuši mūsu mājā. Viņiem piepulcējušies vēl daži krievi no kaimiņu sētām, bet klusais un jaunais Strautnieks, — kā bija priekšā stādījies tikai iepriekšējā dienā pienākušais bēglis, — žestikulē rokām un dedzīgi kaut ko stāsta par brīvību visiem apspiestajiem, kādu viņš kā bijušais cietumnieks nu drīkstot sludināt . . . Tāpat atriebība, kas nākšot, būšot salda . . .

Manam ķermenim pārskrien atkal trīsas. Grūti pateikt, vai neciešamo sāpju dēļ vai dzirdēto Strautnieka vārdu rezultātā. Kaimiņiene man tos pārtulkojusi no krievu valodas.

Bunkurā novietojos pašā stūrī. Ap mani te neiedomājami daudz ļaužu, kas cits citam min uz kājām, dusmojas, uztraucas un skaļi debatē. Divi iereibuši bēgļi pat sakaujas. Ir taču taisnība, ka cilvēki visīstāk un pilnīgāk sevi parāda grūtās un sarežģītās situācijās. Šī arī ir viena no tādām. Mana sajūta pamazām pasliktinās, reālitāte it kā sāk pagaist.

Rīts man jau ataust smagos drudža murgos. Slimai jau esot, bunkura drēgnumā pavadītā nakts stāvokli pasliktinājusi. Atvērusi kā svina pielietos acu plakstus, redzu tēvu, kas, domās iegrimis, staigā pa istabu. Satrauktā balsī viņš mēģina mātei iestāstīt, ka bez kavēšanās jādodas ceļā, bet viņa tikai klusēdama pamet galvu uz manu pusi. Tad māte pacilā uz galda uzlikto prontosila paciņu, kuŗu kā lielu dārgumu atnesusi kaimiņiene.

„Varbūt līdz rītam kļūs labāk, tad brauksim," māte klusām nosaka, nelaimīgi raudzīdamās manī.

„Cerēsim. Bet kaut tik nebūtu par vēlu . . ." steidzīgi atbild tēvs un atstāj istabu. Laikam atkal aizbrauc.

Otrreiz no pusnomoda mani iztraucē draudzenes Karīnas telefona zvans . . . Tad spējais grāviens un gaisa spiediens . . .

Un tagad es guļu dārzā zem krūma.

„Paldies Dievam!" vēlreiz atvieglot nopūšas māte. „Viens zenītartilerijas šāviņš eksplodēja tepat pie stūŗa. Pirtiņa uzgāja gaisā, no vecās kļavas palika tikai šķilas . . . Bet varēja notikt arī ļaunāk."

„Mēs atnācām atvadīties," dzirdu runājam pienākušus bēgļus. No viņu atvadvārdiem noprotu, ka Jelgavā jau notiek ielu cīņas, kuŗās mūsējie cīnās par katru zemes pēdu. Pie Grēbnera parka maza grupiņa atveseļošanās rotas vīru iznīcinājuši daudzus — desmit vai vairāk krievu tanku. Mūsu leģionāri cīnoties liesmu jūŗā pat par katru sagrūstošo namu; pretojas, kamēr pēdējais aizstāvis kritis. Bieži vien atsevišķa vieta vai iela vairākkārt ejot no vienas rokas otrā. Pilsētā sabrūkot nams pēc nama, arī pilī jau iesēdušies krievi. Stacija, Trīsvienības un Nikolaja baznīcas nodegušas, ap Annas baznīcu norisinoties smagas cīņas, jo arī tajā novietojusies kāda leģionāru grupiņa, kas nolēmusi cīnīties līdz pēdējā vīra nāvei. Bet boļševiku spiediens pastiprinoties. Uzbrukums vērsts ne tikai pret Jelgavu, bet daļa sarkano laužoties gar Sloku arī uz Rīgas Jūrmalu.

„Tādēļ jāsteidzas," beidz stāstīt balsis. „Sveiki . . . "

Jau krēslo vakars, pienāk arī nakts. Rītausmā nespēju vēl piecelties, bet tomēr jūtos mazliet labāk. Pārrunās ar māti ātri vienojamies, ka nu pienācis laiks māju atstāšanai. Ratos starp pārtikas līdzekļiem un citām steigā iekrautām mantām ievietojam vairākas segas, kuŗās es varētu ievīstīties. Atliek nogaidīt vienīgi tēva pārnākšanu. Bet — viņš nepārrodas.

Jelgava turpina degt. Gaiss tikpat piesmacis un kvēpu pilns kā iepriekšējās dienās, bet iestājies savāds, gandrīz baigs klusums. Lidmašīnas vairs nemana, arī zenītartilerija apklususi. Toties pa Dobeles šoseju, kāpurķēdes žvadzinādami, rāpo — tanki . . . Vai patiešām tie jau krievu tanki?

Nē, tā nevar būt īstenība. Tā vienkārši nedrīkst būt patiesība! Jūtamies ar māti kā galvas pazaudējušas. Mūsu-mājā gan joprojām vēl daudz bēgļu, bet nav vairs neviena no agrākajiem paziņām, kas jau devušies tālāk. Viņu vietā salasījušies svešinieki, pat aizdomīgi tipi, kas slaistās ap ēku stūŗiem un reizēm izturas visai izaicinoši, ironizējot par mūsu uztraukumu.

Pēkšņā grūdienā atsprāgst istabas durvis. Reizē ar šo troksni mūsu ausīs iegriežas sauciens: „Ruki verh! — Rokas augšā!" Tas mūs atsviež īstenībā. Uz istabas sliekšņa stāv vairāki krievi, pacēluši patšautenes. Mums tuvākais ir kāds mongolis ar šķībām acīm. Viņa izskats vien jau iedveš pāniskas bailes.

Mirkli istabā valda klusums. Tad māte griezīgā balsī krieviski iesaucas:

„Dizenterija! . . . Manai meitai dizenterija!"

Mātes paceltā roka norāda uz mani. Krievi atraujas un izgrūž vairākbalsīgi parasto necenzēto trijstāvu lamu vārdu sakopojumu. Tālākais notiek ātrumā, ka pat atgūties nepaspēju: viņi apgriežas un vienlaicīgi metas pa durvīm laukā. Katrs cenšas pirmais atstāt tik ļoti apdraudēto vietu, bet durvis ir šauras, krievi tajās sapinas kamolā. Lamas atskan par jaunu. Tad ārpusē nodip skrējēju soļi.

Piegājusi pie loga, māte noskatās pakaļ pārbiedētajai krievu kareivju grupiņai.

„Tik tālu nu esam," viņa gurdi nosaka. „Ja nenotiek brīnums, kas visu vēl par labu vērš, tad Dievs vien zina, ko nesīs nākošās dienas. Laupīšanas jau nebūs lielākā nelaime. Bet — kas notiks ar cilvēkiem? No čekas nav viegli izsprukt, ja tās nagos krīt . . ."

(Turpinājums sekos)

(59. turpinājums)

Virsnieku apspriede izbeidzās v
mai austot, Amazus Abigailas dēls
spēka daļu devās uz Jūdeju. Ķēniņ
šiem nometās pils ziemeļdaļas tor
ieņēma visus citus vārtus, gātiešu
voja pilsētā, steigā savāca pili, la
būtu pils jāatstāj, dotos tam līdzi.

Kad nu krētu un plētu virsn
das dēļ lika aizslēgt pils lielās u
novietot savus vīrus pils mūŗu
lika tur sanest akmeņus un vārīt l
lai lietu to virs neuzmanīgo uzbr
sētā radās ne mazais satraukums.
tāji ļoti labi zināja, ka tad, ja Š
viņa kareivju pirmais darbs būt
Sālema nabadzīgo izraēļa ļaužu a
bedre, kur katrs kareivis cerēja se
Par to, ka tas nenotiks, necik sir
izraēļa ļaudis varbūt rīkos pilsētā
sālemieši visai daudz nebēdāja, jo
karš, un ja kāds tajā gāja bojā, t
nebija vajadzīgs. Drīzāk viņiem n
nu krāto vai grūti pelnīto zeltu
dārgās lietas iegūs sveši cilvēki.
lai visu to, ko bojā rūsa vai kod
zagļi, noglabātu tā, ka to nevien
iespējams atrast. Tāpēc nu šai un
tis visā Sālemā kļuva cirsts, gren

Milvoku DV viru koŗa koncerts

Velta Toma

Viens no ASV vecākajiem un rosīgākajiem vīru koriem — Milvoku DV dziedoņi 15. maijā deva savu gadskārtējo koncertu. Jau 14. gadu koris diriģenta V. Aparjoda vadībā nepārtraukti spodrina un apgūst latviešu dziesmas, izcilu vērtību veltījot jaunām, vēl nedzirdētām kompozicijām, par ko nav jābrīnās, jo Milvoku DV apvienības ziņā atrodas DV nošu krātuve. No sākotnēji (1951. g.) reizē ar apvienību nodibinātā DV vīru seksteta koris izaudzis un mākslinieciski nobriedis par izcilu mūzikālu vienību, kas ar savām dziesmām priecina ne tikai Milvoku sabiedrību, bet vienmēr piedalās visos lielāka apmēra latviešu sarīkojumos — ASV un Kanadas dziesmu svētkos un DV dienās; viesojas arī kaimiņu pilsētās.

Šī gada koncerta programmē lielākā daļa bija pirmatskaņojumi (K. Lietiņa „Tūdaliņ, tagadiņ" un I. Saksa „Kalnos") vai ļoti reti citās vienībās dzirdētas un tikai milvoklešu pašu iepriekšējos gados atskaņotas dziesmas. Dažas no tām visai grūtas, bet reizē arī īsti vērtīgas un skaistas, kā V. Baštika „Veļu laiva," A. Purva „Bērzi," J. Norviļa „Ziņģu krodziņš," T. Ķeniņa „Div' dzelteni kumeliņi" un V. Ozoliņa „Visi gani mājās dzina," kuŗas, droši vien, vēlāk parādīsies citu vienību programmās. Šādā kārtā Milvoku sabiedrība informēta par jaunāko dziesmu pūra vairāk nekā daža cita liela latviešu kolonija. Reizē ar repertuāra prasību pieaugšanu, augusi arī koŗa varēšana. Ja agrākos gados dažkārt izpildījums cieta no vienas vai otras balss „izraušanās," tagad izpildījums visumā bija kompakts, saliedēts un atraisīts. Gan derētu dažs pastiprinājums koŗa tenoru pusē.

Ar uzmanību un nopietnību dziedātāji izsekoja diriģenta žestiem. Izpildījuma zīmē jo sevišķi atzīmējami V. Baštika „Veļu laive," K. Lietiņa „Tūdaliņ, tagadiņ," kas bija jāatkārto, V. Ozoliņa „Visi gani mājās dzina," kuŗā solo dziedāja E. Paeglis un, protams, populārākās, gan Milvokos ilgi nedzirdētās Guno kareivju koris no „Fausta" un M. Hermanes „Tuljaks," Pēdējās dziesmas, laikam, uzņemtas programmā, lai būtu sava nodeva klausītājiem, kuŗiem mazāk kontakta ar laikmetīgo mūziku, bet ļoti izteiksmīgi nodejoja sešas tautas dejas, kas izpelnījās skaņu filmu, kuŗā rādīti Oregonas dabas jaukumi. Šī filma vēl tagad ceļo pa ASV un izrādīta arī dažos Kanadas latviešu centros.

Visi, kas vēlas iegūt tuvāku informāciju par svētku norisi un apmešanās vietām, lūgti rakstīt svētku administrātoram Andrim Ritmanim, 3700 S. E. Ellis Street, Portland, Oregon, 97202. Tiem, kas vēlētos nodrošināties ar ieejas biļetēm, tās jāpieprasa rīcības komitejas kasierim Valdemāram Brūniņam, 2007 N. E. 25 th Avenue, Portland, Oregon 97212.

Pēc koncerta ASV DV valdes referents un vietējās DV apv-bas vicepr-dis E. Penilis korim pasniedza zemes valdes piešķirto goda rakstu. Uzrunā viņš cildināja koŗa aktivitāti un rosmi, nodēvējot dziedātāju darbu par trimdas latviešu kultūras cietokšņa sardzi. Diriģents V. Aparjods pasniedza grāmatu basam N. Kļaviņam par koŗi nodziedētiem 5 gadiem.

Apvienības bērnu un jaunatnes tautas deju grupas 24 pāŗu sastāvā Lijas Pētersones un Millijas Valteres - Einbergas iestudējumā M. Granta klavieŗu pavadītas sniedza izteiksmīgi nodejotas sešas tautas dejas, kas izpelnījās skaņu. tautas dejas, kas izpelnījās sirsnīgu atsaucību.

Dziesmu svētku mākslas darbu godalgošanas komisija: no kreisās — mākslinieki J. Zuntaks, E. Krūmiņš un svētku rīcības komitejas pārstāvis R. Bregžis. Viņi izraudzīja 5 godalgotos darbus. Foto: J. Liģers

PĀRMAIŅAS „JAUNĀS GAITAS" REDAKCIJĀ

„Jaunās Gaitas" redakcijā, sākot ar 22. februāri, iesaistīti sekojoši jauni redaktori: Rolfs Ekmanis, Astrīde Ivaska, Ojārs Jēgens un Ivars Lindbergs.

☆

Nupat iznācis „Jaunās Gaitas" 52. numurs. Literārās daļas prozā Ernas Lēmanes, Margaritas Kovaļevskas, Ulafa Jansona un Tālivalža Kļaukas darbi ar Andreja Dzelzīša vinjetēm un ilustrācijām. Dzejā pēdējo 10 gadu igauņu dzejas izlase ar 10 trimdā un okupētajā Igaunijā dzīvojošu dzejnieku 50 dzejoļiem Astrīdes Ivaskas atdzejojumā. Bez tam arī citi raksti par dažādām kultūrālām un sabiedriskām problēmām un, Toronto dziesmu svētku dalībniekus sveicot, Dr. Laimoņa Streipa humoristisks pētījums „Opera Senlatvijā."

KANADAS NACIONĀLISMA SAKĀVE

„Lament for a Nation" by George Grant, McCLELLAND & STEWART LIMITED, 97 lp.

Autors ir viens no Kanadas redzamākajiem politiskajiem filozofiem un mācības spēks vairākās universitātēs (pēdējā ir Macmastera universitāte). Šis ir oriģināls un neatkarīgs darbs par šo tematu, kas var interesēt mūsu laika kanadiešus. Autors nenodarbojas ar ikdienas politikas jautājumiem, bet apsver konservatīvo Kanadas suverēnās valsts ideālu un iztirzā notikumus, pie kuŗiem nacionālisms ir iespējams divdesmitajā gadsimtā. Autors izdara vairāku redzamu Kanadas politisko vadoņu politisko pārliecību sekciju. AKL

KULTŪRAS CHRONIKA

Upeskalna apgāds gatavojas izdot Zentas Lēpas jauno dzejoļu krājumu „Vaŗa gredzens". Cik paredzams, grāmata iznāks vēl šogad.

Jauno mūziķu sacensībā Adelaides ABC raidītāja 25. maijā 11 finālistu vidū piedalījās jaunie latviešu vijolnieki Mairita un Gunārs Lārseni un pianiste Māra Biezaite.

Brauciens vilcienā no Detroitas uz Losandželosu ar trim negulētām naktīm bijis liela slodze koncertu izskaņai. Grūtības bijušas arī ar instrumentiem dažādās telpās. Sanfrancisko Lieldienu divi dienas koncerti devuši pretstatīgus iespaidus, un sekojošais koncerts vakarā Palo Alto ar astoņgadīgās Ilzītes rakstītu adresi palicis izcilā atmiņā.

Bijis jādzird, ka katra nākošā dziesma skaistāka, bet ne jau viena un tā pati katram. Visumā nevarot teikt, kuŗa dziesma visvairāk saistījusi klausītāju sirdis, jo plašās programmas dēļ dziesmas neesot atkārtotas, bet koncerta beigās dotas piedevas.

Tomēr V. Ozoliņu nomāc nospiedīga doma, ka latviešu mūzikai nav nākotnes trimdā. „Kas būs pēc pieciem vai desmit gadiem, kad arī profesionālie mūziķi noies malā?" komponists jautā. „Skaidri saredzams tuksnesis, kam pāri nebūs ceļa latviešu mūzikas skaņai. Ceļojuma laikā pārrunās tika minēti daudzu koncertu vārdi un cilvēku neatsaucība, un jāsecina ar paša piedzīvojumu, ka koncertu apmeklētāju skaits sarūk ik gadu. Vēl jau teātrim ir atsaucība, bet arī to drīz nesapratīs. Ir diezgan sāpīgi dzirdēt, ka Ilzītei nav ābeces, Ancīte ilgojas latviešu dziesmu un rotaļu. Aiz šiem pāris piemēriem ir simtiem līdzīgu bērnu, kuŗiem nesniedzam no latviešu avota vi-

PĒC KONCERTU TURNEJAS

KOMPONISTA V. OZOLIŅA IESPAIDI UN REFLEKSIJAS

Komponists V. Ozoliņš ar dziedoni Emmu Reinvaldi pavadījuši nozīmīgu koncertu turneju. Fiziskā piepūle tik tālos pārbraucienos, kāds bijis izvēlēts turnejai, nav bijusi maza, tomēr iegūts daudz iespaidu, vērojumu, atziņu. Ar tiem nu laipni dalās drosmīgie koncertu turnejas īstenotāji — komponists V. Ozoliņš ar dzīvesbiedri.

Turnejas dalībnieki bijuši trīs: dziedone Emma Reinvalde un V. Ozoliņš ar dzīvesbiedri. Koncerti ASV vidienē un gar visu rietumu krastu V. Ozoliņam devuši iespēju satikt daudz paziņu, ar kuŗiem kēdreiz nācies sastapties skolās un dziesmu svētkos, un atsaucīgu klausītāju, arī profesionālu mūziķu un kultūras darbinieku. Vairāki dziedoņi, noklausījušies koncertu, ļoti vēlējušies V. Ozoliņa dziesmu notis. Komponistam ir iespējams savu dziesmu notis sagatavot un izplatīt, un viņš ir gandarīts par dzīvo interesi. Pasūtinājumos ne tikai dziesmas, bet jāraksta sonāta vijolei un klavieŗu darbi.

Koncerti bijuši paredzēti arī mazās latviešu kolonijās, kur tādi nav notikuši. Sevišķa interese bijusi par garīgā koncerta programmu; prof. E. Lzimanis Vankuverā aicinājis dziedoni Emmu Reinvaldi uz garīgu koncertu 16. novembŗa ietvaros.

„Neatkarīgi no apmeklētāju skaita, atsaucība koncertiem bija izcila. Sevišķi jaukā noskaņojumā izskanēja laicīgais koncerts Portlendē. Dziesmu svētku priekšdienēs tur ir spārnots kodols dziesmai, kas raiti risināja koncerta uzņemšanu lentē, filmēja; ziedi un aplausi vēl ilgi kvēlos atmiņā," stāsta komponista kundze.

Arī Detroitā garīgie koncerti bijuši reti, un māc. Liventāls teicis: „Tik noskaņotu koncertu neatceros kopš Latvijas, un Reinvalda kundzes stāja ir nobla". Arī V. Ozoliņš atzinīgi cildina dziedoni E. Reinvaldi kā atzīstamu viņa dziesmu interpreti.

Pilna upe baltu ziedu

Pilna upe baltu ziedu,
Nedrīkstēju pāri brist.
Brāliņ, māsu žēlodams,
Laipā lika zobentiņ'.

Ej, māsiņa, droši pāri,
Nelauz manu zobentiņ';
Dārgs bij mans zobentiņš,
Vairāk zelta, ne sudraba.

Lieli un dziļi ir pasaules zemju ūdeņi. Lieli un plaši ir pasaules tautu likteņi un notikumi dažādos laikmetos.

Kas zina, ko pazīstamās dainas sacerētāja tālā senatnē jutusi un domājusi, pie ūdeņiem stāvēdama un netikdama tiem pāri. Vai tās bijušas tikai baltas ūdenspukes vien, vai vētrā kulti augsti viļņu kalni baltām putām, kas māsiņu, neziņā krastā stāvot, biedējuši? „Vētrās viļņiem balti gali zied", saka latvietis.

Mazajai dainotāju tautai lieliem un tumšiem ūdeņiem bijis jātiek pāri. Bet bāleliņš licis laipā zobenu. Mūsu tautas bāleliņa zobens ir sirds sāpēs kaldināts, zaudējumos un postā spodrināts un asināts. Tas ir dārgs kā zelts. Dziesmu svētkos tūkstoš balsis skan un līgo savām dziesmu garam, kas posta jūrām pāri ticis ar dārgu zobenu laipā liktu. Dziesmu svētkos tautas sirds un gars kaļ savā zobenā par jaunu tautas gribu. — Izturēt un pastāvēt.

E. K.

Dziesmu svētku tēlotājmākslas izstādē: „Gribētu būt gleznotājs. Ko jūs, mākslinieka kungs, ieteiktu sākumam?" „Beretes cepuri!"
Ed. Keiša humors LA

SĀCEMAS KĒNIŅĀ

JĀNIS SARMA

ROMĀNS

(59. turpinājums)

Virsnieku apspriede izbeidzās vēlu naktī un, gaismai austot, Amazus Abigailas dēls ar nelielu karaspēka daļu devās uz Jūdeju. Ķēniņš ar saviem gātiešiem nometās pils ziemeļdaļas tornī, krēti un plēti ieņēma visus citus vārtus, gātiešu ģimenes, kas dzīvoja pilsētā, steigā savāca pilī, lai tās, ja ķēniņam būtu pils jāatstāj, dotos tam līdzi.

Kad nu krētu un plētu virsnieks Benaja Jojadas dēls lika aizslēgt pils lielās un mazās ieejas un novietot savus vīrus pils mūŗu nocietinājumos, un lika tur sanest akmeņus un vārīt lielos katlos darvu, lai lietu to virs neuzmanīgo uzbrucēju galvām, pilsētā radās ne mazais satraukums. Sālemas iedzīvotāji ļoti labi zināja, ka tad, ja Šeba pilsētu ieņems, viņa kareivju pirmais darbs būtu laupīšana. Bagātā Sālema nabadzīgo izraēļa ļaužu acīs bija īsta zelta bedre, kur katrs kareivis cerēja sev kaut ko sasmelt. Par to, ka tas nenotiks necik sirsnīgā veidā un ka izraēļa ļaudis varbūt rīkos pilsētā īstas asins kāzas, sālemieši visai daudz nebēdāja, jo karš nu reizi bija karš, un ja kāds tajā gāja bojā, tad tam nekas vairs nebija vajadzīgs. Drīzāk viņiem nepatika tas, ka viņu krāto vai grūti pelnīto zeltu, sudrabu un citas dārgās lietas iegūs sveši cilvēki. Tāpēc svarīgi bija, lai visu to, ko bojā rūsa vai kodes un pēc kā rok zagļi, noglabātu tā, ka to nevienam svešam nebūtu iespējams atrast. Tāpēc nu šai un arī nākamajās naktīs visā Sālemā kļuva cirsts, gremdēts un slēpts itin viss, kam vien bija kāda lielāka vai mazāka vērtība.

Protams, ka sālemiešu satraukumu redzēja arī Joabs Cerujas dēls, bet viņu pašu tas neskāra, jo ko slēpt vai glabāt viņam nebij, bet ilgos gados un daudzajos karos gūtā pieredze, kā rādījās, nevienam nebija vajadzīga. Tāpēc viņš mierīgi uzturējās savā namā. O! Joābs labi zināja, kas notiks!... Bet ja ķēniņš negribēja, lai arī viņš iesaistītos notikumos, tad viņš to arī nedarīja. Joābs gaidīja. Viņš sevī runāja:

— Lai kungu Kungs sarga manu muti un lai pasarga manas lūpas, ka es kaut ko runātu pret ķēniņu. Bet ja es tevi aizmirstu, ak Sālema, tad lai tāpat aizmirstu savu labo roku. Un lai mēle man pielīp pie zoda, ja es tevi nepieminu un ja es tevi, ak Sālema, nepaceļu par savu visaugstāko prieku. —

Nemiers apņēma arī ķēniņa sievu namu. Bet ne visas ķēniņa sievas uzņēma ziņu par Šebas sacelšanos vienādi. Tā Gešuras ķēniņa meita Maaka, Absaloma māte izrādīja par to atklātu prieku un skaļi noniecināja ķēniņu. Viņai no Šebas nebij jābaidās, jo, ja Šeba ieņemtu Sālemu un kļūtu ķēniņš, Maaka varēja prasīt, lai viņš tai atļauj atgriesties tās tēva namā. Ne tik trokšņaina, bet tomēr kādas iekšējas pacilātības pilna bija Zaula meita Mikale. Stundām ilgi viņa pa sievu nama aizrestoto logu vēroja pilsētu, vai no tās nepacelsies liesmu un dūmu kūļi, kas liecinātu, ka pilsēta kritusi Šebas vīru rokās. Pacēlusi rokas pret debesīm viņa lūdza:

— Kungu Kungs, stiprais izraēļa Dievs! Tu neatmet sirdsskaidro un neņem pie rokas bezdievīgo. Tu darīsi, ka visi tavi ienaidnieki taps apģērbti ar kaunu un ka top iznīcināti bezdievīgo dzīvokļi. Tu liksi, lai neliešu sirdis pielīst ar bailēm, bet taisnos tu pacelsi no tumsas gaismā! . . .—

Jā, Mikale ar ļaunu prieku domāja par to, ka ķēniņam būs jāzemojas izraēļa vadoņa Šebas priekšā. Bet aiz šī ļaunā prieka slēpās neskaidras un viņas pašas neapzinātas ilgas, lai izraēļa uzvara noslēgtos ar to, ka ķēniņam tad būtu jāatgriežas pie viņas. Viņa gan spētu samierināt izraēli ar jūdu!... Šeba? Ak, tas bij tikai niecīgs ierocis, kam pēc tam, kad šī samierināšanās būs notikusi, vajadzēs atiet pie malas, bet vecais ķēniņš sev izvēlēsies pēcnācēju no viņas tēva cilts . . .

Kad ķēniņš pavēlēja izvākt no sievu nama visas tā iemītnieces un novietot tās kādās šaurās un neērtās telpās, kur trūka kā sievu nama plašuma, tā arī daudzu tā ērtību, sievu namā radās liels satraukums, jo kā ķēniņienēm, tā pārējām sievām vajadzēja atteikties no iemīlētajām un dažreiz pat ļoti dārgajām rotas lietām, kas daudzajām vecajām sievietēm bija vairs vienīgais prieks. Protams, šis ķēniņa rīkojums bij dots tādēļ, lai rotas lietas nekristu Šebas kareivju rokās. Par pašām sievām nebij daudz jābēdā, jo īstās ķēniņienes Batšeba, Maaka, Agita un Mikale dotos ķēniņam līdzi, pārējās uzvarētāji uzturētu kā mantojumu, kas nācis to rokās kā Sālemas daļa. No kā varēja baidīties, bij tas, ka uzvarētāji, ja vien pagūs, tad nonāvēs visus ķēniņa bērnus, baidīdamies, ka kāds no tiem varētu ar jūdas cilts palīdzību uzsākt cīņu pret Šebu.

Ne mazāk satraukta par pārējām sievām bij Batšeba. Savā neziņā un bailēs viņa uzmeklēja kancleru Josafātu. Viņai par brīnumu tas nebij nemaz satraukts, bet runāja tik pat mierīgi un vienaldzīgi laipni kā arvienu:

— Ja tu, ak Batšeba, pacelsi savu sirdi un tālu aizmetīsi savas bailes un neļausi tām apmesties savā namā, tad varēsi savu vaigu pacelt bez vainas — tu varēsi pastāvēt nākamo dienu priekšā . . . —

Neko vairāk kanclers Batšebai neteica, tomēr šie viņa diezgan tumšie vārdi to nomierināja. Viņa pieņēma, ka Josafāts zina kaut ko, kas nāks tai par labu. To, ka kanclers bij darījis visu, kas bij iespējams, lai saprastos ar Šebu, ja tas ieņemtu Sālemu un kļūtu tur valdnieks, Batšeba nezināja, tāpat kā to nezināja ne ķēniņš, ne kāds cits.

— Es ticu, ka tu, ak Josafāt, neesi viltnieks manā priekšā, — Batšeba teica, — tāpēc tavi vārdi lai nāk man un tev par pestīšanu. —

— Ej ar mieru, Batšeba, — kanclers Josafāts aizvadīja Batšebu, kas tagad, kad nākotne bij nezināma, viņam bij kļuvusi tik pat maznozīmīga kā kuŗa katra cita sieviete.

Pagāja pirmā satraukuma un neziņas pilnā diena. No Amazus nebij nekādu ziņu. Vērotājs, gātiešu sardzes vīrs, kuŗš no vārtu torņa uzmanīgi vēroja Jūdejas kalnus, vai tur dienā nepacelsies kāds dūmu stabs, bet naktī kādas augstienes virsū uguns liesma, kas varētu būt kāda Amazus dota zīme, redzēja tikai zilā miglājā tītās augstienes, kas nerādīja nekādas dzīvības vai darbības iezīmes. Kas gan bij noticis ar Amazu?

Kad pienāca otrās dienas vakars, ķēniņu pārņēma aizdomas. Vai nevarēja būt tā, ka viņš bij maldījies uzticēdamies Amazum? Vai Amazus nebij reizi nostājies Absaloma pusē? Vai arī tagad tas nevarēja būt tāpat, un vai Amazus, kam bij labi zināms, cik vāji ir Sālemas aizstāvji, nebij jau nostājies Šebas pusē un kopā ar to neplānoja uzbrukumu pilsētai? Un tūliņ viņam bij jādomā par gudro, bet viltīgo galminieku Akitofelu, kuŗš bij kļuvis nodevējs, kaut allaž ķēniņa cienīts. Un tagad? Vai Josafāts Aķilūda dēls nebij tikpat gudrs un varbūt arī tikpat viltīgs padomdevējs, kuŗš jau bij aplēsis, kādu cenu prasīs no Šebas Bikrus dēla par ķēniņa galvu? Un ķēniņš satvēra rokās savu galvu ar kuplo balto matu kroni:

— Ūdeņi nākuši man līdz pašai dvēselei! Es grimstu dziļos dubļos, kur nevar stāvēt, es esmu nācis dziļos ūdeņos un mani apklāj viļņi... Izrauj mani no dubļiem, Kungs, ka es nenoslīkstu, ka es topu izglābts no nīdētājiem un no dziļiem ūdeņiem, lai ūdens viļņi mani neapklāj un dziļumi lai mani neaprij un bedres malas lai nesagāžas kopā pār mani! . . . —

Un ķēniņš sūtīja ziņnesi pie praviešа Nātana, lai tas nāk pie viņa, jo cerēja, ka pravietim būs kāds redzējums vai sapnis, pēc kuŗa varētu spriest, kas nākotnē gaidāms.

Nātans arī atnāca, bet kā parasti bij mazrunīgs.

(Turpinājums sekos)

Ko es nepaspēju pateikt ALAs kongresā

Lāga nemaz neatceros, kā tas gadījās, ka mežonīgo rietumu pilsēta, kur vadu savas trimdas dienas, izraudzīja mani par delegātu ALAs 14. kongresam. Varbūt tāpēc, ka man ar to runāšanu tā lēnāk vedas: kamēr sagatavoju atteikšanās runu, pārējie jau bija par mani nobalsojuši. Tā nu atlika, tikai pēdējā dienā pārdot vajadzīgās 25 biedru kartes un sasaiņot ceļasomu. Pats kongress jau bija tīri jauks, tikai žēl, ka mocījos ar to pašu lēno domāšanu: kamēr biju kārtīgi izspriedis ko vienā punktā teikt, pārējie jau runāja par gluži ko citu. Tādu tālu ceļu braukušam, man tomēr negribējās palikt gluži bez vārda un līdzdalības mūsu gadskārtējā mērķu un vadlīniju spraušanas sanāksmē, tāpēc izšķīros par savu piezīmju nodošanu atklātībai ar laikraksta palīdzību. Labāk vēlu, kā nekad,— saka veços latviešu sakāmvārds.

Pievienojos tā delegāta uzskatiem, kas teica, ka kongresā daudzi cilvēki runāja par daudz. Protams, bija arī izņēmumi Piemēram, vienīgā reize, kad vienīgais pāri palikušais ALAs informācijas biroja padomnieks pieteicās runāt, bija, lai teiktu, ka vairāk padomnieku informācijas birojā nevajaga. Par nožēlošanu, nevaru šorejz būt ar viņu vienīs prātis, it sevišķi tāpēc, ka viņa pāris minūšu ilgajā uzstāšanās laikā pamanīju vairākas nopietnas kļūdas kā sabiedriskā takta, tā pretkomūnistiskā darba pamatprincipu laukos. Deviņviru padomes proponētāji gan, laikam, vērtēja viņu augstāk, bija pat ieskaitījuši viņu savā listē; tā nu iznāca, ka ALAs informācijas biroja vienīgais pāri palikušais padomnieks oponēja pats sev. Tā kādreiz gadās, tāpēc jau arī es aizvien cenšos apsvērt visas iespējas, iekāms runāju.

Mazliet divdomīgā situācijā nonāca arī ALAs centrālās valdes ģenerālsekretārs, aizrādot, ka jauniešu izteiktā vēlme piedalīties Madrides raidījumu gatavošanā nieki vien būšot; tie neesot pat varējuši apgādāt viņam skaņu lenšu aparātu, lai varētu uzņemt kongresa norisi raidījumu vajadzībām. Uz to piecēlās ALJAs sabiedrisko lietu vicepr-de un nolasīja vēstuli no Madrides, kurā teikts, lai skaņu lentes nesūta, jo ar tām muitā rodoties grūtības. Čikagas jaunieši, kas sen gatavojuši raidījumus Madridei lentēs, šādu ziņu saņēma pirms vairākiem gadiem. Jautājums nu paliek, vai ALAs centrālās valdes ģenerālsekretārs pēdējo 3 gadu laikā nevienu skaņu lenti uz Madridi nav sūtījis un tāpēc to nezina, jeb arī viņa sūtītās lentes muitā nesastopas ar grūtībām?

Dažas lietas palika neskaidras arī pēc prof. Klīves referāta par kultūras lietām. Piemēram, viņš teica, ka būtu jāsaskaņo skautu un gaidu, papildskolu un svētdienas skolu, vasaras nometņu un iesvētes mācību programmas. Vai to darītu ALAs kultūras birojs? Un kā draudzes pieņems ALAs kultūras biroja izstrādātu iesvētes mācības programmu? Baidos, ka varētu rasties konflikti, apmēram tādi paši tu pieņemtā aksioma, ka visi gados jaunākie ir „jaucēji", „mākoņu stumdītāji" vai tamlīdzīgi — kādēļ visi viņu iesniegumi „jāgremdē", dažkārt pavisam īpatām metodēm. Manuprāt gan ir tā: tāpat kā katra ārsta rīcībā ir morfijs, bet viņš to nelieto apdullināšanas nolūkos, tā arī katram, kas darbojies pretkomūnistiskā laukā, nācies iemācīties ienaidnieka metodi, ko „zinātnisku valodā" sauc par „karaktera slepkavošanu" — citreiz no grāmatas, bet visbiežāk pārciešot to uz savas ādas.... Tomēr apzinīgākie no tiem nekad nelieto šo metodi pret saviešiem. It sevišķi pret saviem bērniem (pardon, diez vai nealzkārū sāpīgu vietu; labāk vārda „bērniem" vietā lietošu apzīmējumu „jaunākajiem brāļiem"). Palieku cerībā, ka godājamie kongresa dalībnieki apzinājās savas rīcības konsekvences, bet, drošības pēc, tomēr atgādināšu, ka pašreizējos apstākļos tikai retajam, kas nav beidzis pilnu latviešu pamatskolu, ir pietiekams vārdu krājums kā runā, tā rakstos, lai sekmīgi varētu piedalīties mūsu iekšējā darbā. Tā ir paaudze, kas tagad tuvojas 30 gadiem. Tā ir paaudze, kuras izcilākie pārstāvji, spodracaini un pilni labas gribas palīdzēt, piedalījās mūsu kongresā. Zināmā veidā tā ir mūsu pēdējā paaudze, mani kungi!

Mūžīgais Dipitis

DZIESMU SVĒTKU SARĪKOJUMI JAU SĀKUŠIES

Šinīs dienās Toronto pilsēta savu kanadiski starptautisko sejas jau mainījusi, dodot pārsvaru latviskai, jo latvieši šeit atzīmē savus 4. vispārējos dziesmu svētkus Kanadā ar veselu virkni dažādu sarīkojumu un sanāksmju. Pilsētas centrā, it sevišķi ap Maple Leaf Gardenu skan gandrīz vienīgi latviešu valoda. Tāpat arī lielās King Edward, Lord Simcoe un Westbury viesnīcas ir latviešu ziņā, kur apmetušies daudzi simti viesu no ASV un citām valstīm. Šīs ir nacionālas sajūsmas un pacilātības dienas, kuras pavadām, atminās kavējoties pie līdzīgām sirmajā Rīgā, mīļajā Jelgavā vai arī ezerzemes Latgales sirdī — Daugavpilī u.c. No 28. — 30. maijam mēs neesam izklīdēti trimdas nomaļnieki, bet vienkopus pulcējušies ap 10.000 latviešu.

Faktiski dziesmu svētku ievads sākās jau 26. maijā, kad vakara stundā King Edvarda viesnīcā pulcējās dziesmu svētku darbinieki un preses pārstāvji svētku informācijas centra rīkotajā pieņemšanā. Ap 30 dalībnieku vidū bija mūsu kaimiņzemju — igauņu un lietuviešu laikrakstu pārstāvji, vietējā CBC raidītāja darbiniece P. Mūra (Moor) un laikraksta „Telegram" mūzikas kritiķis V. Kids, kā arī latviešu pārstāvji. Informācijas centra ārlietu daļas vadītāja Dace Lejniece klātesošos iepazīstināja ar dziesmu svētku rīcības komitejas vadošajiem darbiniekiem, bet vēlākās pārrunās raitā risinājās informācijas un domu apmaiņa.

Labu ievadu dziesmu svētkiem deva arī vietējais televīzijas raidītājs, uz 9. raidcelja pārraidot TLB tautisko deju kopas mazo dejotāju Diždancīša divas tautiskās dejas Edītes Āpšes vadībā. Piedalījās 14 mazie dejotāji, no kuriem raidījuma vadītājs intervēja Edgaru Šmitu un Inesi Salu. Intervijā teicamu atjautību parādīja Ed. Šmits, uz intervētāja jautājumu: „Kādu klasi tu apmeklē?" atbildot ar pretjautājumu: „Kāda skola ir domāta — vietējā kanadiešu vai latviešu?" Reizē ar to televizijas skatītāji uzzināja, ka latviešu bērni apmeklē ne tikai vietējās skolas, bet arī TLB sestdienas skolu un TLTA sestdienas ģimnaziju, bez tam atrod laiku arī savu nacionālo tradīciju kopšanai. Ja kopkoncertā un tautas deju lieluzvedumā rezdzēsim vairāk cittautiešu sejas, kā tas, varbūt, sagaidīts, tad zināmi nopelni pie tā būs arī Diždancīša mazajiem dejotājiem.

Visiem dziesmu svētku norises priekšdarbiem pēdējo slīpējumu vēl piešķīra rīcības komitejas 25. maija sēde priekšsēža J. Šmita vadībā, kas pirms svētkiem bija pēdējā. Eventuālie negadījumi visos svētku sarīkojumos apdrošināti līdz 50.000 dol. apmērā, bet izstāžu (mākslas, daiļamatniecības un filatelijas) materiāli par 15.000 dol. Nelielas pārmaiņas būs kopkoru koncertā, kur vīru kori visas 4 paredzētās dziesmas dziedās koncerta pirmajā daļā, nevis dalīti 1. un 2. daļā, kā programmās paredzēts. Kā kopkoru, tā arī vokālo un garīgo koncertu uzņems skaņu lentēs, kuras izmantos arī Eiropas Balss radio raidījumiem. Sacensībā par balvu rosīgākajam korim sagatavotās veidlapas izpildījuši 7 koŗi, no kuriem cejlojošo balvu saņems veiksmīgākais dziesmu svētku laikā, bet 3 nākošie saņems atzinības balvas — glezmas.

Dziesmu svētku ietvaros notiks arī tautas deju sacensības King Edward viesnīcas Cristal Ball Room zālē, 30. maijā, plkst. 10 no rīta. Sacensības piedalīsies 7 tautas deju kopas no Kanadas un ASV.

Vispilnīgāko informāciju par dziesmu svētku norisi, atsevišķiem sarīkojumiem, ērtāko nokļūšanu, apmešanās iespējām u.t.t. ikviens svētku apmeklētājs var saņemt informācijas centrā, kas kopš 27. maija priekšpusdienas darbojas nepārtraukti līdz 30. maija pusnaktij King Edward viesnīcas telpās.

Informācijas centra tālruņi ir 363—9010 un 363—9019. Tur saņemamas arī dziesmu svētku biļetes tiem, kas tās pasūtinājuši vēl pirms 28. maija, bet nav saņēmuši pa pastu. Tāpat arī svētku vadonis (latv. valodā), īsvadonis (angļu valodā), pieņemšanā. Ap 30 dalībnieku spraužamie žetoni un citi svētku izdevumi.

Labas ēdienu maltītes un atspirdzinājumus svētku dalībniekiem un viesiem piedāvā Latviešu nama saimnieces, 491 College ielā, kur ēdnīca būs atvērta 28. maijā no plkst. 5 dienā līdz 12 naktī, 29. maijā no plkst. 9 rītā līdz 11.30 naktī un 30. maijā no plkst. 9 rītā līdz 10 vakarā. R.N.

HAMILTONA

© Pazīstamā sabiedriskā darbiniece un kādreizējā Daugavas vanadžu priekšniece Ilga Breikša nesen ievēlēta par Canadian Women's Press Club Hamiltonas nodaļas valdes priekšnieces vietnieci. Viņa izraudzīta arī par vienu no Hamiltonas nodaļas pārstāvēm minētā kluba vispārējā konferencē, kas risināsies Montreālā 12. un 13. jūnijā. Ilga Breikša ir vienīgā zināmā latviete, kas piedalās Kanadas sieviešu preses klubā. Viņa jau vairākus gadus nodarbināta Hamiltonas radio raidītājā CKOC pie reklāmu sagatavošanas.

MONTREALA

© Māc. V. Šēfers Sv. Pāvila latviešu ev.-lut. draudzē 23. maijā iesvētījis Baibu Brigitu Ināru Rogu, Lilitu Sandru Gundegu Rogu, Virdžiniju Irmu Sproģi, Arni Dārznieku un Aivaru Vili Šaparovski.

SVARĪGA IZŠĶIRŠANĀS

Laikā no 15. maija līdz 1. jūnijam mūsu ev.lut. baznīcā notiek archibīskapa Dr. Kārļa Kundziņa pēcnācēja vēlēšanas. Par kandidātiem šim augstajam un atbildīgajam amatam uzstādīti (alfabētiskā secībā) Dr. Haralds Biezais, Dr. Kārlis Bilzēns, prāv. Arnolds Grosbachs, māc. Arnolds Lūsis un prāv. Aleksandrs Veinbergs. Mūsu laikraksta redakcija šai sakarā apmeklēja vienu no kandidātiem — māc. A. Lūsi — un lūdza atbildes uz vairākiem jautājumiem. Lai nekādā veidā neiespaidotu vēlēšanu iznākumu, sniedzam māc. Lūša atbildes uz redakcijas jautājumiem tikai tagad, kad lielākais balsu skaits jau nodots un vēlēšanas tikpat kā beigušās.

Vai še, trimdā, notiekošās archibīskapa vēlēšanas nav pretrunā ar Latvijas ev.-lut. baznīcas satversmi un nelaika archibīskapa T. Grīnberga testamentu?—

— Latvijas ev.-lut. baznīcas satversme nosaka, ka baznīcas augstākais vadītājs izraugāms vēlēšanu ceļā. Domāju, ka visiem, kas bija minēti archibīskapa T. Grīnberga testamentā, tagad dota izdevība noskaidrot, kādu atbalstu viņi var sagaidīt no mūsu kopbaznīcas locekļiem. Bez atbalsta un bez uzticības, manuprāt, neviens sekmīgi nevarēs pildīt lielo un grūto pienākumu, kādu pašreizējos apstākļos uzliek bīskapa amats. To gluži pareizi atskārtis archibīskaps Dr. Kārlis Kundziņš, norādot, ka viņa vēlēšanās ir, lai viņa pēcnācēju izrauga vēlēšanu ceļā. Pagātnē, par nožēlošanu, mēs bieži vien baznīcu identificējām ar bīskapu. Bīskaps ir tikai baznīcas kalps — pirmais starp pārējiem. Vēlēšanu kārtības iedzīvināšanu es tādēļ uzskatu par atgriešanos pie tiem principiem, no kādiem būtu jāvadās visā mūsu kopbaznīcas darbā un veidošanā arī nākotnē.

Vai jaunievēlētais bīskaps būs visas Latvijas ev.-lut. baznīcas vadītājs?—

— Domāju, ka virsnieks, kas ārpus gūstekņu nometnes glabā sava pulka karogu, ir sava pulka komandieris, kaut arī turpina ciņu ar tikai nedaudz karaviriem, kas vēl atrodas brīvībā. Mūsu tauta un baznīca šodien atrodas gūstekņu nometnē. Es lūdzu Dievu par kristīgajiem brāļiem un māsām, kas tur palikuši; par tiem, kas tur neapskaužamos apstākļos uzticīgi sludina Dieva vārdus un Kristus evaņģeliju. Bet sirdī rodas rūgtums, dzirdot, ka redzami baznīcas darbinieki, it īpaši ārzemnieki stāsta, ka dzimtenē mūsu baznīca esot brīva! Tiem varam atbildēt ar nel. archibīskapa T. Grīnberga vārdiem: „Baznīca nav brīva tur, kur tā nedrīkst atklāti nosodīt arī valdības grēkus." Kamēr dzimtenes baznīca to nevar, mūsu trimdas baznīcas vadītāju morālais pienākums ir runāt visas Latvijas ev.-lut. baznīcas vārdā, kaut arī faktiski tās vadītājs būtu tikai „episcopus gregis dispersal" — „izkaisīto draudžu bīskaps".

Vai piedalīšanās vēlēšanās būs atsauciga?—

— Domāju — jā! Ikviens tacu atskārtis, ka kopbaznīca tacu nevar palikt bez vadības. Tas būtu beigu iesākums, ja kaut kādu „principiālas dabas iemeslu dēļ" draudzes atturētos no vēlēšanām. Personīgi domāju, ka vēlēšanu kārtība varētu būt bijusi citāda techniskā izkārtojuma ziņā. Bet tie ir sekundāras dabas jautājumi. Vēlēšanas notiek. Un draudzes var izteikt savu gribu.

Kādi, pēc jūsu domām, būtu svarīgākie nākotnes uzdevumi mūsu kopbaznīcas darbā?—

— Pirms vēlēšanām esmu atteicies par šo jautājumu diskutēt, lai manas atbildes neuzskatītu par tiešu aģitāciju. Tagad, kad šo interviju publicēs, vēlēšanām beidzoties, varu uz šo jautājumu atbildēt. Manuprāt, pirmais un neatliekamais uzdevums būtu izstrādāt attiecīgu instrukciju pie Latvijas ev.-lut. baznīcas satversmes, paredzot tajā tos darbības un pārvaldes noteikumus, no kādiem vadīsies mūsu kopbaznīca ārpus mūsu tēvzemes robežām. Šie noteikumi iezīmētu ne vien bīskapa, baznīcas virsvaldes un **atsevišķo** zemju draudžu pārvalžu darbības aprises, bet šajā instrukcijā būtu jādod arī tieši norādījumi draudžu mācītājiem draudžu disciplīnas un citos ar draudžu darbu saistītos jautājumos. No personīgās pieredzes zinu, ka mūsu mācītāji un draudžu darbinieki šai ziņā bieži vien nonāk nepatīkamā situācijā, īpaši tad, kad jāsastopas ar cilvēkiem, kas gadiem ilgi apzināti vairījušies no kristīgo latviešu kopības. Cik vienkārši, piemēram, šos jautājumus atrisina katoļu baznīca, kuŗā katru priesteri gedz viņa lielās kopbaznīcas autoritāte! Domāju, ka mūsu draudzes svešumā ir ne vien stiprākie latviešības cietokšņi, bet arī tā veselīgā garīgā mantojuma glabātājas, kuŗš mums jāsarga līdz Latvijas neatkarības dienai. Tāpēc mūsu kopbaznīcai un tās vadībai būtu jāseko visām mūsu sabiedriskās dzīves norisēm, cildinot pozitīvo un atklāti un bez kautrēšanās brīdinot no negatīvām parādībām, kādas tā novērojusi. Šajā kritiskajā laikmetā Dieva valstība jāsarga tikpat dedzīgi kā brīvība, pēc kuŗas tiecas katrs trimdinieks, kas savu tēvzemi vēl nav aizmirsis. Pieredze rāda, ka nacionālisms bieži vien maina krāsu. Tāpēc rītdienas Latvijai visvairāk palīdzēt un svētību atnest varēs tikai tie latvieši, kas izauguši kristīgās dzīves ziņas gaisotnē. Tā tas bija 1918. gada 18. novembrī. Tā tas būs arī nākotnē. Tādēļ mums visiem spēkiem jāveicina bērnu un jaunatnes kristīgā audzināšana, jāsekmē evaņģelizācijas un iekšmisijas darbs, jāpaplašina garīgās literatūras sagāde, jārada neklātienes teoloģiskais seminārs, kas sagatavotu sludinātājus un draudžu darbiniekus, kuŗi nepieciešamības gadījumā uz laiku varētu sludināt Dieva vārdus draudzēm, kuŗām pārejas posmā pietrūks akadēmiski izglītotu mācītāju u. t. t. Būtu jāmeklē iespējas arī dzimtenē esošo kristiešu atbalstam.

Ir dzirdēti norādījumi, ka bīskapam nebūšot administratīvas varas pār tām latviešu draudzēm, kas sadarbojas ar sinodēm. Kādi ir Jūsu uzskati šai jautājumā?—

— Bīskaps, kuŗa autoritāte sakņosies tikai administratīvajā varā, nebūs īsteni labs Kristus baznīcas kalps un vienotājs. Es vēl nezinu neviena gadījuma, kad vietējās sinodes būtu uzstādījušas latviešu mācītājiem tādus noteikumus, kas tos atturētu no sadarbības ar citiem latviešu mācītājiem tēvu tēvu baznīcā. Ja kādā vietā tas tā ir bijis, tad šāds gadījums ikvienam devis skaistu izdevību parādīt latvisku un kristīgu stāju, ko, es ticu, respektēs arī vietējo baznīcu vadītāji. Mums ir jāmeklē draugi arī vietējās baznīcās. Nākotnē tam var būt liela nozīme.

Vai jūs ticat, ka mūsu baznīca svešumā pastāvēs?—

— Tas atkarājas no Dieva žēlastības un mums pašiem. Man bieži vien liekas, ka mūsu baznīca tikai tagad iesākusi dzīvot. Mūsu dievkalpojumi ir daudz labāk apmeklēti nekā agrāk dzimtenē. Mūsu draudžu locekļi nes daudz lielākus upurus draudžu darba sekmēšanai. Mūsu kristietība vairs nav lēta. Mums ir rosīgas svētdienas skolas; draudzes ir vienīgās bērnu un jauniešu vasaras nometņu rīkotājas. Aprūpes un kristīgās mīlestības darbā draudzes stāv pirmajā vietā. Archibīskaps Dr. Kārlis Kundziņš ienesis lielu rosmi garīgajā plāksnē — top Bībeles jaunais izdevums, Dziesmu grāmata, tāpat arī Dziesmu grāmata jaunatnei. Rosīgi strādā liturģiskā komisija. Viss mūsu mācītāji un draudžu darbinieki šai ziņā bieži vien nonāk nepatīkamā situācijā, īpaši tad, kad jāsastopas ar cilvēkiem, kas gadiem ilgi apzināti vairījušies no kristīgo latviešu kopības. Cik vienkārši, piemēram, šos jautājumus atrisina katoļu baznīca, kuŗā katru priesteri gedz viņa lielās kopbaznīcas autoritāte! Domāju, ka mūsu draudzes svešumā ir ne vien stiprākie latviešības cietokšņi, bet arī tā veselīgā garīgā mantojuma glabātājas, kuŗš mums jāsarga līdz Latvijas neatkarības dienai. Tāpēc mūsu kopbaznīcai un tās vadībai būtu jāseko visām mūsu sabiedriskās dzīves norisēm, cildinot pozitīvo un atklāti un bez kautrēšanās brīdinot no negatīvām parādībām, kādas tā novērojusi. Šajā kritiskajā laikmetā Dieva valstība jāsarga tikpat dedzīgi kā brīvība, pēc kuŗas tiecas katrs trimdinieks, kas savu tēvzemi vēl nav aizmirsis. Pieredze rāda, ka nacionālisms bieži

Vērtīgs laika dokuments

Bostonā ar preses darbinieka O. Akmentiņa gādību pavairotas neatkarīgās Latvijas laikraksta „Jaunākās Ziņas" 1940. gada 17. jūnija numura pirmās divas lappuses, kuŗās aprakstīti pēdējie brīvās Latvijas dziesmu svētki — Latgales dziesmu diena priekš 25 gadiem, kad pār Latviju jau klājās sarkanie komūnisma mākoņi.

Techniski ļoti labajā pavairojumā lasāma valsts prezidenta K. Ulmaņa radioruņa dziesmu svētku Daugavpilī atklāšanai, lasāms svētku apraksts un skatāmi uzņēmumi. Bet — turpat arī lasāms, ka Latvijas valsts prezidents pieņēmis valdības demisiju . . .

Jāpriecājas, ka šis vērtīgais laika dokuments ar izdoto pavairojumu tagad iegūstams katram interesentam. Dziesmu svētku laikā tas pār 1 dolaru būs iegādājams arī DV grāmatnīcā Latviešu namā, 491 College ielā.

Dziesmu svētku laikā informācijas birojs King Edward Sheraton viesnīcā, King un Yonge ielu stūrī, darbojas nepārtraukti 24 stundas diennakti. Uzņēmumā (no kreisās) informācijas biroja darbinieces Edīte Markevica, Dace Lejniece un Edīte Āpše. Foto: JAK

Ludis Bērziņš aizsaulē

Sirmais latviešu jaunatnes audzinātājs un literāts Ludis Bērziņš pēkšņi miris 24. maijā Denverā, ASV. Liktenīgajā dienā kopā ar dēlu paēdis pusdienas un molicies atpūsties, bet pievakarē sākusies asiņošana un pēc dažām stundām sirmais gara darbinieks aizgājis mūžībā, jo pieaicinātais ārsts vairs nespējis palīdzēt.

Ludis Bērziņš dzimis 1870. gada 14. septembrī Džūkstē kā lauksaimnieka dēls. Beidzis Tērbatas universitātes teoloģijas fakultāti, darbojies par vācu valodas skolotāju un mācītāju Kijevā, bijis vairāku Latvijas vidusskolu direktors un profesors latviešu literatūras vēsturē Latvijas universitātē. Dzīves pēdējos gadus viņš pavadījis pie dēla Denverā, bet katru gadu savā dzimšanas dienā apciemojis meitu Rutu Keggi Ņujorkā. Pērn L. Bērziņš saņēma Brīvās pasaules latviešu apvienības balvu 1000 dol. apmērā, ko pasniedza pag. gada 18. novembra svinībās Čikagā. Par spīti daudzajiem gadiem, sirmais audzinātājs izskatījās mozs un lepojās ar labu atmiņu — savas sarakstītās garīgās dziesmas zināja bez kļūdām noskaitīt no galvas. Vēl pagājušā gada septembrī Ņujorkā viņš piedalījās jaunās Dziesmu grāmatas teksta rediģēšanā otrajā lasījumā. V.I.

Sōuls riets pie

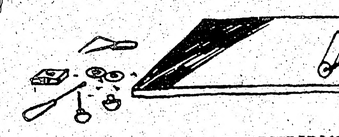

DZIESM SVETK PRIEKŠDARBS APSTRĀDĀJS
ED. KEI

Dziedšan i vien tād llet, kas Sans Puķpodiš neatslaidē
biedrības kārtības ruļļēs ierakstīt rē, tāpat kā biedrī
a lielēm mellēm burtēm. Tālab tik tas, ko priekšni
līdz ko mūs valdšen dabej zīnt, rēs priekš tam i
ka Torontē latvieš tais akal viš roks ceļ uz ogš
dziesm svētks, tūliņ bez llel mut tais valē, bet j
stomšenēs sasoc Sans biedrības lej, ta tu tais clet
ārkārtīg sapulc. Cilēk sanāc kā
mell jūr, viss latvieš nams pils no
pagrab līdz bēniņēm. Un ko do-
mē, vis vienē balsē blauj, ka
Sans biedrībei jātais sovs kors.

Valdšen bij a mier, kas jādar,
jādar. La pacel roks vis, kas
nāks korē dziedt. Pats priekš-
nieks Ješk Puķpodiš, uzpūtes kā
pāvs, sāk skaitšan, bet kā pa-
bēdz, viņam acs no dusmēm
sprāg ārē.

„Va jūs man pa muļk tur,"
viš a kulak uzsit pa gald tā,
kā tints pudel un protkol grā-
mat nokrit uz grīd. „Es pa jums
sov gar laiž ārē, bet no jums
tik piecpadsmit nāks korē dziedt.
Tā tā llet nelet. Sans biedrīb i
lielākē latvieš organizācej, un tā-
lab mums jāuztais lielākeis
kors."

Es tanē laikē gadjēs piermē
rindē, un tā priekšnieks, uz
man pamets balt ac, iesocēs:
„Un ko tu Krišs Ķepal stāv tur
kakl izstieps? Va tu šov rok
nevar pacelt uz ogš, jeb tev ko-
lēs rematisms iemetēs?"

„Kolēs nē, priekšniek kungs,
bet dziedamē balsē," es klus at-
zin sov nelaim. „Es savē mūžē
nekad nav dziedējs nevienē ko-
rē."

„Tas nekas, es savē mūžē a
nekad nav bijs pa priekšniek,"

Tād skaidr p
nāc pa lab, un mē
biedrībs kor. Mēģi
dikt lab, tik pārs
dziedšan logem s
laim pienāc llelē
mē, kad atnāc di
cilēks, bij no cit
tālab roks necilā
ogš, bet žvidznē
uz otr. Es vai
dārt, un sāk gāl
„Ē, Krišs, ko t
mut un grozēs kā
dīdzirģents man u
palaišan es kā Ša
lords nevarēj je
tālab es pagriez
ģentem un gāj n
Mājē ēs notik
rēm es saskrēje

AMERI

SVEIC DZ

Vienīnieks meklē
MĒBELETU ISTABU
Nepieciešama garāža
mājvietā vai tās tuvumā
Zvanīt: HO5-6715
Toronto

ALEKSANDRA KANBERGA
RAKSTĪ DARBU BIROS
65 Ferrier Ave., Toronto,
(pie Danforth & Carlaw)
Tel.: HO 3 2667

TORONTO
LATVIEŠU
KREDITSABIEDRĪBA
LATVIAN (TORONTO)
CREDIT UNION LIMITED
isdara visas parastās banku operācijas. Izsniedz aizdevumus un maksā 4% gadā par noguldījumiem un 3½% par depozitiem, atklātas māju hipotēkas. Birojs atvērts 6 dienas nedēļā
491 College St., Toronto 4,
LATVIEŠU NAMĀ,
tel. 924 - 2775,
no pirmd. līdz piektd. no plkst. 12—8 vak., sestd. 9—1 p.p.
Kreditsabiedrības aktīvs 30. apr. bija $1.199.856.09

ANDREJSONS
APDROŠINA.
463 — 7313

ANĀS

maina krāsu, Tāpēc rītdie-
Latvijai visvairāk palīdzēt
vētību atnest varēs tikai tie
ši, kas izauguši kristīgās
s ziņas gaisotnē. Tā tas bija
gada 18. novembrī. Tā tas
arī nākotnē. Tādēļ mums
n spēkiem jāveicina bērnu
aunatnes kristīgā audzināša-
jāsekmē evaņģelizācijas
ekšmisijas darbs, jāpaplaši-
rigās literatūras sagāde, jā-
neklātienes teoloģiskais se-
rs, kas sagatavotu sludinā-
un draudžu darbiniekus,
nepieciešamības gadījumā
alku varētu sludināt Dieva
us draudzēm, kuŗām pārejas
nā pietrūks akadēmiski iz-
tu mācītāju u. t. t. Būtu
klē iespējas arī dzimtenē
kristiešu atbalstam.

dzirdēti norādījumi, ka
apam nebūšot administrāti-
varas pār tām latviešu drau-
n, kas sadarbojas ar sino-
. Kādi ir Jūsu uzskati šai
ājumā?—

Biskaps, kuŗa autoritāte
osies tikai administrātīvajā
. nebūs īsteni labs Kristus
picas kalps un vienotājs. Es
nezinu neviena gadījuma, kad
ējās sinodes būtu uzstādīju-
latviešu mācītājiem tādus
ikumus, kas tos atturētu
sadarbības ar citiem latviešu
ītājiem tēvu tēvu baznīcā.
kādā vietā tas tā ir bijis,
šāds gadījums ikvienam de-
skaistu izdevību parādīt lat-
u un kristīgu stāju, ko, es
, respektēs arī vietējo bazni-
vadītāji. Mums ir jāmeklē
ugi arī vietējās baznīcās. Nā-
nē tam var būt liela nozīme.
i jūs ticat, ka mūsu bazni-
svešumā pastāvēs?—

Tas atkarājas no Dieva žē-
ības un mums pašiem. Man
i vien liekas, ka mūsu baz-
a tikai tagad iesākusi dzīvot.
su dievkalpojumi ir daudz
āk apmeklēti nekā agrāk
mtenē. Mūsu draudžu locekļi
daudz lielākus upurus drau-
darba sekmēšanai. Mūsu
stietība vairs nav lēta. Mums
rosīgas svētdienas skolas;
udzes ir vienīgās bērnu un
niešu vasaras nometņu rīko-
as. Aprūpes un kristīgās mī-
tības darbā draudzes stāv
majā vietā. Archibiskaps Dr.
rlis Kundziņš ienesis lielu
smi garīgajā plāksnē — top
eles jaunais izdevums, Dzies-
grāmata, tāpat arī Dzies-
grāmata jaunatnei. Rosīgi
rādā liturģiskā komisija. Viss
liecina par garīgu rosmi un
ivību! „Tam Dieva vārdam
būs rimt, lai trako kam tīk
akot!"

Vieninieks meklē
MĒBEĻU ISTABU
Nepieciešama garāža
mājvietā vai tās tuvumā
Zvanīt: HO5-6715
Toronto

ALEKSANDRA KANEPERGA
RAKSTU DARBU BIROJS
65 Ferrier Ave., Toronto,
(pie Danforth & Carlaw)
Tel.: HO 3-2667

TORONTO
LATVIEŠU
KREDITSABIEDRIBA
LATVIAN (TORONTO)
CREDIT UNION LIMITED
izdara visas parastās banku operācijas. Izsniedz aizdevumus un maksā 4% gadā par noguldījumiem un 3½% par depozitiem, atliktas māju hipotēkas. Birojs atvērts 6 dienas nedēļā
491 College St., Toronto 4,
LATVIEŠU NAMĀ,
tel. 924-2775,
no pirmd. līdz piektd. no plkst. 12—8 vak., sestd. 9—1 p.p.
Kreditsabiedrības aktīvs 30. apr. bija $1.199.856.00

ANDREJSONS
APDROŠINA.
463 — 7313

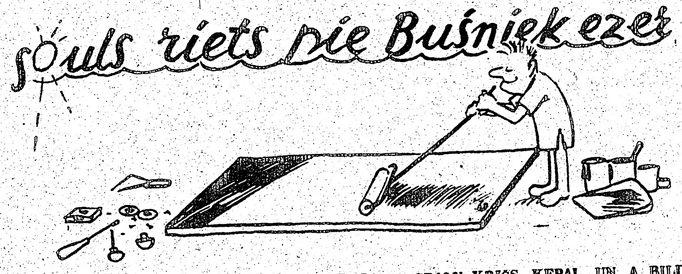

DZIESM SVETK PRIEKŠDARBS APSTRADAJS A SPALV KRISS ĶEPAL UN A BILDĒM ED. KEISS.

Dziedšan i vien tād liet, kas Šans Puķpodiš neatslaidēs. „Tev ko-
biedrības kārtības ruļļēs ierakstīt rē, tāpat kā biedrībē būs jādar
a lielēm mellēm burtēm. Tālab tik tas, ko priekšnieks liek. Ko-
līdz ko mūs valdšen dabej zīnt, rēs priekš tam i dirigents. Ja
ka Torontē latvieš tais akal viš roks ceļ uz ogš, tad tu sav
dziesm svētks, tūliņ bez liel mut tais vaļē, bet ja viš laiž uz
stomšenēs sasoc Šans biedrības lej, ta tu tais ciet."
ārkārtīg sapulc. Cilēk sanāc kā
mell jūr, viss latviešnams pils no
pagrab līdz bēniņēm. Un ko do-
mē, vis vienē balsē bļauj, ka
Šans biedrībei jātais sovs kors.

Valdšen bij a mier, kas jādar,
jādar. La pacel roks vis, kas
nāks korē dziedt. Pats priekš-
nieks Ješk Puķpodiš, uzpūtes kā
pāvs, sāk skaitšan, bet kā pa-
bēdz, viņam acs no dusmēm
sprāg ārē.

„Va jūs man pa muļķ tur," viš a kulak uzsit pa gald tā, kā tints pudel un protokol grā-mat nokrit uz grīd. „Es pa jums sov gar laiž ārē, bet no jums nāc pa lab, un mēs tik pie Šans tik piecpadsmit nāks korē dziedt. biedrības kor. Mēģinājmēs vis gāj Tā tā liet nelet. Šans biedrīb i dikt lab, tik pārs reizs no lab lielākē latviešorganizācej, un tā- dziedšan logem stikl izbir. Ne-lab mums jāuztais lielākeis laim pienāc lielē ģenerālmēģnāj-kors." mē, kad atnāc diždirigents. Viš,

Es tanē laikē gadjēs pierme cilēks, bij no cit pus un laikam, rindē, un tā priekšnieks, uz tālab roks necilāj no apaks uz man pamets balt ac, iesocēs: ogš, bet žvidznēj no vien pus „Un ko tu Krišs Ķepal stāv tur uz otr. Es vairs nezinēj, ko kakl izstieps? Va tu sov rok dārt, un sāk gāl grozt līdz. nevar pacelt uz ogš, jeb tev ko- „E, Kriš, ko tu tur plāt sov lēs rematisms iemetēs?" mut un grozēs kā zuv bez ūden,"

„Kolēs nē, priekšniek kungs, diždirģents man uzsoc. Tād muts bet dziedamē balsē," es klus at- palaišan es kā Šans biedrības diž-zin sov nelaim. „Es savē mūžē lords nevarēj jemt pa pill, un nekad nav dziedējs nevienē ko- tālab es pagriez mugur diždir-rē." ģentem un gāj mājē.

„Tas nekas, es savē mūžē a Mājē es netik vis, jo pie do-nekad nav bijs pa priekšniek," rēm es saskrējes a Čupiņ Mīl.

Tād skaidr patēkšan lietej

krit mums viersē, un beigēs es bij galig sapinēs dodzēs sievieš brunčēs. Ka es tik ārē, Mīl sa-saciert roks sanēs un piktē bal-sē man uzbļāv: „A tād ērm es neles ļodēs sev kon taist." Un a to man dancšen bij kor.

Man sametēs tik bēdig ap duš, ka mājēs es, nokāps pagrabē, paskatēs, va kastīņē nav palics vēl kāds O! K!. Pa laim viens pudliš vēl bij palics, un a to es apsēdēs turpat uz trepēm pār-domt sov grūtē dzīv. Tād dom-šen vienmēr nāk pa lab, un līdz ko es stūrē ierodzej krās redzēj nevien tukš viet uz grīd, ku sovs kājs likt. „Tudiņ, tag-diņ" es vēl nodancej lab, bet ta nāc „palecēs un paskatēs." Ka pienāc man kārt palektēs, es uz-lec Mīlei uz brunčem, un mēs ab pakrit. Cit kā pa nelaim a sa-

Viš kādrēz bij dikt čadīgs mē-tans un kulšan talkēs mēs lec tād polk, ka viss sievs vāc sovs bērns pie mal, la nesamin.

„Ku tu, Krišiņ, tāds tramigs? Nāc a man danct tots dejs. Mans partners dabejs heifiber un ne-var vairs padanct," Mīliš uz man tā smaidej, ka man same-tēs čābīg ap duš, un es gāj vi-ņei līdz.

Dancšan man gāj dodz labāk kā dziedšan, kamēr sieviešdan-cej īsēs kleitēs jeb biksēs. Bet te uz rēz priekšnieks iesocēs, ka nu jāsamēģin pa īsten tots tēr-pēs. Es dabej pelēks vadmal biks un balt krekl, bet man ne-bij, ko siet ap kakl. „Tas nekas," tēc Mīliš un norāv no kāj sov totiskē zeķsienamē. Tā bij gudr dom, un es izskatījēs tāpat kā vis cit. Bet es nebij pierads pie tik dodz garēm sievieš brun-čem, un dancšan vairs negāj kā īses kleitēs un biksēs. Es ne-

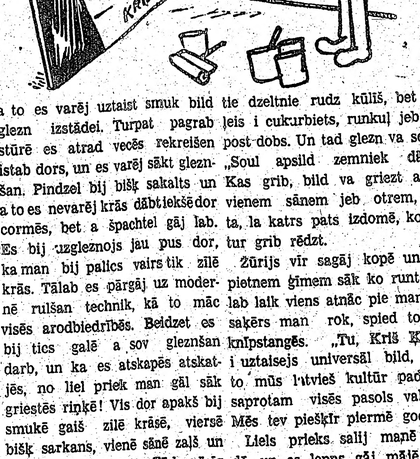

redzēj nevien tukš viet uz grīd, ku sovs kājs likt. „Tudiņ, tag-diņ" es vēl nodancej lab, bet ta nāc „palecēs un paskatēs." Ka pienāc man kārt palektēs, es uz-lec Mīlei uz brunčem, un mēs ab pakrit. Cit kā pa nelaim a sa-

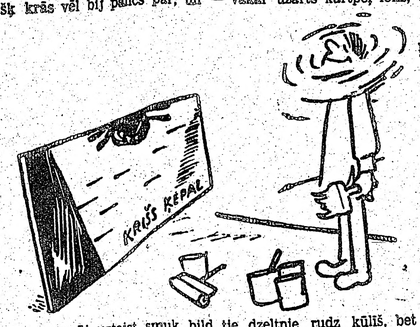

a to es varēj uztaist smuk bild tie dzeltnie rudz kūliš, bet za-glezn izstādei. Turpat pagrab ļeis i cukurbiets, runkuļ jeb kā-stūrē es atrad vecēs rekreišen post-dobs. Un tad glezn va soukt istab dors, un es varēj sākt glezn-šan. Pindzel bij bišķ sakalts un a to es nevarēj krās dabtiekšēdor cormēs, bet a špachtel gāj lab. Es bij uzgleznojs jau pus dor, ka man bij palics vairs tik zilē krās. Tālab es pārgāj uz moder-nē rulšan technik, kā to māc visēs arodbiedrībēs. Beidzet es bij tics galē a sov gleznšan darb, un ka es atskapēs atskat-jēs, no liel priek man gāl sāk griestēs riņķē! Vis dor apakš bij smukē gaiš zilē krāsē, viersē bišķ sarkans, vienē sānē zaļš un otrē mels a dzelten. Tād spēcīg krās kombinācej pat Pikaso nav izdomējs, un es bij dikt lepns. No priekšpus es pats a vairs ne-varēj patēkt, ka tā i rekreišen pa turk, s skābem kāpostem

es uzpindalej sov vārd lielem burtem — Kriš Ķepal.

Ka es a sov glezn aizgāj uz izstād, žūrijs vir staipej kakls un brīnjes, va tik es to nav no kād muzej atstieps. Man bij ilg viņem jāstāst, ka apakšē tas zi-lejs i Bušniek ezers, bet vidē tā sarknē i soul. Vienē pusē za-lē krāsē i ganības, ku dienē lops staigē, un otrē pusē tā mel-lē i nakt, kas nāk viersē pēc katr dien, un tā dzeltnē i ce-rīb, ka rīt no rīt būs akal smuk dien. Talab man glezn soc „Souls riets pie Bušniek ezer".

Ja nu kādam tas nepatīk, tas var bild apgriezt otrad, un tad zileis būs smuk debess, melleis

žūrijs vir sagāj kopē un no-pietnem ģimem sāk ko runt. Pēc lab laik viens atnāc pie man un, saķērs man rok, spied to kā knīpstangēs. „Tu, Kriš Ķepal, i uztaisejs universāl bild, un a to mūs latviešu kultūr padarējs saprotam visēs pasols valodēs. Mēs tev piešķīr piermē godalg."

Liels prieks salij manē sier-dē, un es lepns gāj mājē. Sov viet es bij izcīnejs lielēs dzies-mu svētkēs un vārs sēdēt pier-mē rindē. Lielē god mielastē es vārs ēst tītar gaļ, ko te sauc krokodiļ mērcē. Bet a Čupiņ Mīl es vairs nedancs nevien danc, un tas pīkteis diždirģents la žvidznēs a rokēm, cik tik viņem tik.

SAVIENOTAJĀS VALSTĪS

NJUJORKA

Njujorkas latviešu luterāņu Bronksas rajona informācijas sapulcē 23. maijā Jonkeru dievnamā pārrunāja altāŗa iekārto-šanu jaunajā dievnamā un pār-valdnieka dzīvokļa izbūvi. Altā-ŗa metu zīmējis mākslinieks E. Dajevskis sadarbībā ar archi-tektiem I. Kaņepu un K. Ander-sonu. Mets veidots skujiņu rak-stā ar vertikālu starpveidojumu, virs tā krusts tumšākā krāsā. Šis veidojums izvēlēts tāpēc, ka ērģeļu stabuju novietojums ne-atļauj citu. Abās pusēs altārim izveidotas nišas. Izbūves izmak-sa aprēķināta 7000 dol. Pārvald-nieka dzīvokļis iekārtojams baz-nīcas stāvā ar divām istabām un virtuvi. Izmaksa 3200 dol. Bez tam izdarīs krāsošanas, jumta labošanas, kā arī citus sīkākus labošanas darbus. Bu-džets šim gadam paredzēts 27.120 dol. Pārbūves darbus pa-redzēts sākt ap 15. jūniju. Šai datumā beidzas amerikāņu bēr-nu dārza telpu lietošanas lī-gums, un 13. jūnijā Jonkeru baz-nīcā sākas vasaras dievkalpoju-mu laiks, kad tie notiek katru pārsvētdienu. I.

ZIEMEĻKALIFORNIJA

Labi apmeklētajā māc. G. Knesa - Knezinska vadītā Ģi-menes dienas dievkalpojumā Centrālā luterāņu baznīcā Ok-landē ar priekšnesumiem pieda-lījās Biruta Pluģe un ērģelnieks prof. Nikolajs Kreišmanis. Baz-nīcas aulā Ināra Reine teica Ģi-menes dienas ievadu un Rasma Trektere skandēja dzejoļus. No-tika arī bērnu un jauniešu priekšnesumi M. Stabules vadī-bā. Hermīne Knesa - Knezinska referēja par tematu „Tēvs". Draudzes dāmu komiteja bija klājusi kafijas galdu. — Sakra-mento kopā pēc Ģimenes dienas dievkalpojuma, kas notika 16. maijā, juriste E. Rolle runāja par tematu „Mātes svētība".

Abas Ziemeļkalifornijas (San-francisko un Oklandē) latvie-šu ev.-lut. draudzes svētdien, 13. jūnijā, plkst. 1. dienā Sv. Paula luterāņu baznīcā, Eddy un Gough ielu krustojumā, San-francisko, rīko kopēju 14. jūni-ja atceres dievkalpojumu, kuŗu vadīs mācītājs G. Kness - Kne-zinskis un I. Gaide. Dievkalpo-jumu kuplinās sopráns Milda Grimma-Strause un Ziemeļka-lifornijas koris dir. L. Bērziņa vadībā.

19 gadu vecais Juris Āpše tikko ar zelta medaļu pabeidzis Toron-to universitātes inženierzinātņu fakultātes ķīmijas nodaļu un uz 20 mēnešiem saņēmis 7500 dol. Forda stipendiju un 1000 dol. no Kanadas valdības tālākai studi-ju turpināšanai. Bez studijām Juris Āpše līdz šim vienmēr atradis arī laiku latviešu nacio-nālajai pašdarbībai, jau 4 gadus dejojot TLB tautas deju kopē. Diždancis un 3 gadus dziedot vīru korī Viesturs. Arī dziesmu svētku laikā viņu redzēsim de-jojam kā tautas deju lieluzvedu-mā, tā arī deju sacensībās, tā-pat dziedam vīru kopkorī.

AMERIKAS LATVIEŠU PALĪDZĪBAS FONDS,

kas vieno latviešus sociālā palīdzībā un nacionālā kopībā cauri dzīvei, no šūpuļa līdz kapam, no jaunekļa līdz sirmgalvim, savstarpējā palīdzībā apvienotiem tautiešiem ārstēšanās vajadzībai izmaksā līdz $ 4,000.- gadā par katru ārstēto ģimenes piederīgo un darba nespējas gadījumā līdz $ 100.- nedēļā neatmaksājamu naudas pabalstu dzīvei nepieciešamiem izdevumiem, bet dalībnieka nāves gadījumā tā piederīgiem izmaksā līdz $ 2,000.- lielu pabalsta summu,

SVEIC DZIESMOTO SAIMI KANADAS LATVIEŠU IV DZIESMU SVĒTKOS!

LATVIAN RELIEF FUND OF AMERICA, INC.
P. O. Box 8857, Philadelphia, Pa. 19117 U.S.A.

TOWN & COUNTRY
REAL ESTATE LTD.
V. PALMA PĀRSTĀVIS
377 Glengarry Ave., Toronto 12 tel.782-7246

NEMAKSAJIET VELTI IRI. IZMANTOJIET MŪSU IZDEVIGO KREDĪTSAISTOŠANOS UN MAZĀS IEMAKSAS. IEPRIECINIET PASI SAVUS IPAŠUMUS!

SVEICU TAUTIEŠUS UN DZIESMOTO SAIMI
DZIESMU SVĒTKOS TORONTO
V. PALMA

UZTICAMIEM MAJU PIRCĒJIEM PALĪDZAM IZTRŪKSTOŠO VAI VISU NAUDU IEMAKSAI SAGĀDĀT BEZ GALVINIEKIEM UZ 3 GADIEM UZ VISIZDEVIGĀKIEM NOTEIKUMIEM. ZVANIET MUMS NESAISTOŠAI INFORMĀCIJAI. MĀJAS LIELĀ IZVĒLE VISĀ PILSĒTĀ.

A/S Latviešu nams
sveicina tautiešus Dziesmu svētkos!

Cieminus no tuvienes un tālienes gaidīsim latviešu namā brokastis, pusdienās un vakariņās!

Piektdien, 28. maijā, no plkst. 17.00—24
Sestdien, 29. maijā, no plkst. 9—23.30
Svētdien, 30. maijā, kafejnīca no plkst. 9—22

PILNA BUFETE: piektdienā no plkst. 17—24; sestdienā no pl. 12—23.30

A/S LATVIEŠU NAMS TORONTO.
491 College St., Toronto 4, Ont. Telefons 922—2931.

Atlikumu izlietos Latviešu nama virtuves izbūvei.

AIZRĀDĪJUMS NAMSAIMNIEKIEM TORONTO UN LEASIDE

Visiem Toronto Elektrības pārvaldes darbiniekiem un uzņēmējiem, kuŗiem ir tiesības pārvaldes uzdevumā veikt norādītos darbus jūsu mājā, ir izsniegtas attiecīgas pazīšanas zīmes, kuŗas tiem arvien jānēsā darba laikā.

(Attēls ir divreiz lielāks kā pati zīme)

Augšējais attēls rāda, kāda izskatās pazīšanas zīme, kas izsniegta elektrības skaitītāju un citu Elektrības pārvaldes ierīču kontrolieŗiem. Tā ir zili - balt - zelta krāsā.

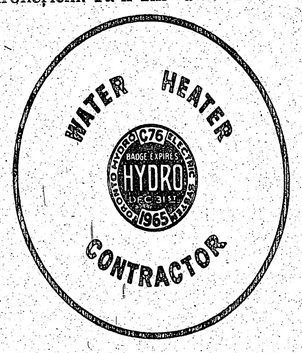

(Attēls valkājamās zīmes lielumā)

Šī zīme, kas ir zili - balt - zelta krāsās ar metalla aizmuguri izsniegta uzņēmējiem, kas tiesīgi Toronto Elektrības pārvaldes uzdevumā veikt ierīkošanas, labošanas u. c. vajadzīgos darbus tiem ūdens sildītājiem, kas ir Elektrības pārvaldes īpašums. Katram, kas uzdodas par Toronto Elektrības pārvaldes darbinieku vai uzņēmēju, pirms to ielaižat savā mājā, uzprasiet pazīšanas zīmi.

Šo sludinājumu jūsu nodrošināšanai lūdz publicēt

TORONTO HYDRO - ELECTRIC SYSTEM
14 CARLTON STREET.

LIETOJIET ELEKTRIBU UN DZĪVOJIET DROŠĀK, TĪRĀK UN MODERNĀK!

Sveicam tautiešus 4. latviešu dziesmu svētkos Kanadā!

TORONTO LATVIEŠU KREDITSABIEDRĪBA

Latvian (Toronto) Credit Union Limited

Jūs esat vienmēr gaidīti pie
Robertson
CHEV — OLDS
1515 DANFORTH
Mūsu klientu un draugu rīcībā ir mūsu latviešu pārstāvis

Robertson
Chevrolet
Oldsmobile
25 gadus vienā vietā
1515
Danforth
HO 6—1131

Hans Plaude
HO 6-1131
Nevilcinieties piezvanīt Plaudes kungam gadījumā, ja jums rodas problēmas jauna vai lietota automobiļa pirkšanā vai tā financēšanā.
AĢENTŪRA, KAS GADĀ PĀRDOD VAIRĀK KĀ 3000 SATIKSMES LĪDZEKĻU
PIEGĀDĀ NEKAVĒJOTIES
Noteikti griezieties pie HANSA PLAUDES, lai parāda
1965. gada
Chevrolet un Oldsmobile modeļus

Sveicam tautiešus 4. latviešu dziesmu svētkos Kanadā!
CALLAS PUĶU VEIKALS un MĀKSLAS SALONS
727 Danforth Ave. Toronto 6, Ont. 466-9911 M. un R. KĻAVIŅI

Sveicam tautiešus 4. latviešu dziesmu svētkos Kanadā!
BROADVIEW DELICATESSEN
Ausma Miķelsone

SARĪKOJUMU KALENDĀRS

TORONTO

4. LATVIEŠU DZIESMU SVĒTKU KANADĀ SARĪKOJUMU KALENDĀRS

28. maijā, pl. 20.30 Ītona auditorijā.
Vokālo jaundarbu koncerts
Tautas deju sacensības
29. maijā, pl. 10.00 King Edward Sheraton hotels
Rakstnieku cēliens
29. maijā, pl. 13.00 Ītona auditorijā.
Koŗu kopkoncerts
29. maijā, pl. 17.00 Maple Leaf Gardens.
Svētku balle
29. maijā, pl. 20.00 Queen Elizabeth paviljonā.
Garīgs koncerts
30. maijā, pl. 10.30 Sv. Andreja baznīcā.
Instrumentālmūzikas jaundarbu koncerts
30. maijā, pl. 14.00 Massey Hall.
Tautas deju lieluzvedums
30. maijā, pl. 17.00 Maple Leaf Gardens.
Mākslas, lietiskās mākslas, filatelijas un numizmatikas izstādes visu svētku laiku.

24.—30. maijam — Otto N. Grebžes gleznu izstāde mākslas studijā, 47 Pemberton Cresc. N., Richmond Hill. Atvērta katru dienu no plkst. 9 rītā līdz 12 naktī. Ieeja brīva.
30. maijā — plkst. 8 vak. korporācijas Daugaviete salidojums 80 Brier Hill Ave.
5. jūnijā — plkst. 8 vakarā Ernas Ošiņas-Bērziņas baleta skolas audzēkņu vakars — Bloor Collegiate Auditorium, 1141 Bloor St. West (Dufferin).
5. jūnijā — TLB Sestdienas skolas izlaiduma akts.
6. jūnijā — Sidrabenē Pavasara svētki ar sporta sacīkstēm un pēcpusdienas programmu.
8. jūnijā — plkst. 8 komp. A. Jēruma (no Anglijas) referāts „Latviešu mūzikas problēmas 20 svešuma gados." Korreferenti: komponisti T. Ķeniņš, A. Purvs un I. Sakss. Toronto Latviešu Koncertapvienības sarīkojums Latviešu namā.
19. jūnijā Sidrabenē Līgo svētku sarīkojums.
10. un 11. jūlijā — DV salidojums sportam un jaunatnei Sidrabenē.
17. jūlijā — DV teātŗa Sarkangalvītes izrāde Sidrabenē.
25. jūlijā — gadskārtējie bērnu svētki Sidrabenē.
2. oktobrī — ALT Vašingtonas ansambļa viesizrāde.
9. oktobrī — plkst. 6 Latviešu namā Latviešu strēlnieku 50 g. jubileja.

NIAGARA

17. un 18. jūlijā — Jaunatnes un draudzības dienas Niagarā Sheraton-Brock hotelī un Garden City Beach, Ontario ezera krastā.

SV. KATRĪNAS

13. jūnijā — DV nod. vanadžu kopa rīko BEACON Motor Hotel COVE Room atceres pēcpusdienu Latvijai un aizvestajiem.

ASV BAZNĪCAS

NJUJORKA

30. maijā dievkalpojumi: pl. 11 Jonkeros, visi trīs mācītāji, vidusskolu mācību noslēgums. Pl. 2 Betlemes baznīcā māc. R. Zariņš.
6. jūnijā Vasarsvētku dievkalpojums ar draudzes skolu mācību nobeigumu un izlaiduma aktiem: pl. 11 Jonkeros, māc. A. Ozols; pl. 1 Betlemes baznīcā Brooklinā māc. R. Zariņš; pl. 2 Portvašingtonā, Mūsu Pestītāja baznīcā māc. O. Gulbis un A. Ozols; pl. 4 (nevis pl. 5.15) Džamaikā, Mūsu Pestītāja baznīcā māc. R. Zariņš.
6. jūnijā pl. 3 Nuarkas skolai svinīgs akts ar dievvārdiem Oranžas YMCA.

ČIKAGA

Čikāgas latviešu ev. - lut. Cināas draudze, 5015 W. Ferdinand St.

DETROITA

Sv. Pāvila ev. - lut. draudzes dievkalpojumi notiek katru svētdienu plkst. 12.30 Holy Trinity ev. - lut. baznīcā, Maxwell un E. Warren Avenues, pie Van Dyke. Turpat plkst. 11 notiek Latviešu skola un bērnu dārzs. Baznīcas, skolas un grāmatu galda tel. WA 2 - 2246. Māc. V. Līventāls, tālr. WE 3 - 9326.
30. maijā dievkalpojums, sakarā ar Dziesmu svētkiem Kanadā, nenotiks.
6. jūnijā, Vasarsvētku dienā, jauniešu iesvētīšanas dievkalpojums ar dievgaldu. Piedalās māc. J. Sipols. Soliste A. Kalniņa.

OKLANDE

Centrālā luterāņu baznīcā, 215 Ridgeway Ave.
Draudzes dāmu komitejas valdes sēde 5. maijā, plkst. 7.30 draudzes mācītāja mājā

LOSANDŽELOSA, KAL.

Losandželosā, Dienvidkalifornijas latviešu ev. - lut. draudze, 2450 Griffin Ave., L. A. Mācītāja telefons PO 6 - 1191.

KLIVLENDA

Klivlendas latviešu ev. - lut Miera draudzes dievkalpojumi Zion luterāņu baznīcā, 2062 E. 30. ielas un Prospect Ave. krustojumā. Mācītājs K. Sautiņš, 3625 W. 214th St. Fairview Park, Ohio, 44126.

ANN ARBORA

Dievkalpojumi Redeemer lut. baznīcā, 1368 Pauline Blvd.

BURLINGEMA, KAL.

Burlingemā, Lutheran Church of the Good Shepherd, 301 Burlingame Ave.
12. jūnijā, plkst 7 vakarā dievkalpojums.

SAKRAMENTO

Sakramento, Sv. Krusta ev. - lut. baznīcā, 45 un H ielā.
Santa Rosā, Betlemes baznīcā, Tupper ielā 733.

KANADAS BAZNĪCAS

Lūdzu klausaities latviešu raidījumu uz viļņiem 1270 Niagaras raidītājā. Katru svētdienu no plkst. 2.45 līdz plkst. 3 p.p. Lūdz rakstīt „Sauciens no Golgatas", P.O. B. 285, Station „K", Toronto.

TORONTO

Māc. A. Cops, 70 Scarboro Rd., Toronto, Ont., tel. OX 9 - 3331
Toronto Sv. Andreja baznīcā Carlton un Jarvis ielu stūrī; tālr. 924—1548.
30. maijā, plkst. 10.30 Dziesmu svētku GARĪGS KONCERTS. Tajā piedalās mūsu draudzes un Toronto baptistu draudzes apvienots koris. Diriģ. A. Purvs, Maiga Dežardena — sopráns, Alberts Vēciņš — tenors, Pēteris Geistauts — baritons, Edite Timermane un Jānis Norvilis — ērģeles, Marta Tūtere — klavieres.
Koncerta liturģiskā daļā piedalās mācītāji A. Briedis, A. Čops un R. Ekšteins.
Māc. A. Lūsis, 50 Dewson St., Toronto, Ont., tel. LE 6 - 2510.
Sv. Jāņa draudze tel. 921 -3327. Avenue, Toronto 7;200 Balmoral
30. maijā, plkst. 11 no rīta Kristus Debesbraukšanas dienas dievkalpojums. Ievērojot to, ka šis dievkalpojums notiek Dziesmu svētku laikā, draudzes locekļi aicināti to apmeklēt kopā ar draugiem un paziņām, lai iebraucējiem rastos izdevība apskatīt mūsu dievnamu.
Jūnija mēnesī dievkalpojumi sāksies plkst. 10 no rīta.
Māc. A. Briedis, Marilyn Cr., Toronto 16, tel. PL 7 - 2739.
Toronto Austrumu ev. - lut. latviešu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnaba baznīcā, 361 Danforth Ave.

NORANDA

6. jūnijā, plkst. 4 p.p. Vasarsvētku dievkalpojums latviešu draudzei United Church baznīcā. Prāv. A. Skrodelis.

HAMILTONA

Māc. E. Pavasars.
Hamiltona, Latviešu ev. - lut. Kristus draudze 18 Victoria Ave., South.
30. maijā, plkst. 11 dievkalpojums.
Laulāti Jānis Arvids Keršteins un Māra Lauks.

SV. KATARINAS

Sv. Katrīnu latviešu ev. - lut. draudze Kristus lut. baznīcā, 140 Russel Ave.
20. jūnijā, pl. 3 p. p. Aizvesto piemiņas dienas dievkalpojums, dziesmu lapiņas. Māc. J. Prauliņš.

LONDONA

Māc. Prauliņš, 22 Academy St., Apt. 3, St. Catharines, Ont., tel. MU 5 - 5098.
Londonas latviešu ev. - lut. draudzes Trīsvienības lut. baznīcā, Oxford un Colborne St.

NIAGARA

Niagara Falls (Ont.) latviešu ev. - lut. draudzes anglikāņu Sv. Jāņa baznīcā, 580 Portage Rd.
6. jūnijā, pl. 2 p. p. Vasarsvētku dienas dievkalpojums. Māc. J. Prauliņš.

VANKUVERA

Māc. K. Rampe, 1975 Alma St., Vancuver 8, B. C., tel. 224 - 3195.
Vankuveras latviešu ev. - lut. draudze.
6. jūnijā plkst. 3 p. p. Vasarsvētku dievkalpojums Kitsilāno baznīcā. Dziesmu lapiņas.
13. jūnijā plkst. 1.30 p. p. Aizvesto piemiņas dievkalpojums Holandiešu baznīcā, 8255 13th Ave, Burnaby. Dziesmu lapiņas.

MONTREĀLA

Māc. A. Voitkus, 3438 Rosedale Ave., Montreal 28, P. Q. Tel. HU 9 - 3224.
Montreālas latviešu ev. - lut. Trīsvienības draudze, Sv. Jāņa baznīcā, 4345 Marcil Ave.
30. maijā dievkalpojums nenotiks.
6. jūnijā Vasarsvētku dievkalpojums plkst. 9.30 no rīta.
13. jūnijā Aizvesto piemiņas dievkalpojums pl. 9.30 no rīta.
Māc. Viesturs Šēfers, 471 Cavalbrook Ave., Montreal 29, P. Q. Tel. 484 - 8394. Sv. Pāvila ev. - lut. latviešu draudze Montreālā.
6. jūnijā, plkst. 11 draudzes lauku īpašumā, Tērvetē, Vasarsvētku dievkalpojums.

A.D. Kristapsons -MEAT- & SAUSAGES
1095 Queen St. E. Tel. HO 6-5152

Juŗa
51 Duchess St.
Toronto 2.

Latvia
FLORIST • GIFT SHOP • 802 BATHURST STREET • TORONTO
PUĶES • LATVIEŠU GRĀMAT
DZINTARS • KRISTALLS • POR
KANADAS LATVIEŠU DAIL
SALO
Gan veciem jaudīm,
gan jaunām skuķēm
ir patīkams sveiciens,
kas nāk — ar puķēm.

La GRO
— RESTORĀNS —
49 DUNDAS S
Eiropejiska atmosfaira. Katru
pie kontinentāla
BANKETU TELPAS NO 25
Rezervācijai svanie

DZIESMU SVĒTKOS Tor
latvi
VALUTE
būs dabūjamas
964½ Bloor St
tel.
DV grāmat

Toronto Window
165 CENTRE ST. E., RIC
Piedāvā augstākās kvalitātes a
Izdara dažādus logu p
LABS DARBS.
Nesaistošai inform
Edvardam vai Aldona
darbā 285-1471, m

...RCHET PAŠI SAVUS IPAŠUMUS!

...SAIMI

...V. PALMA

...Z GALVINIEKIEM UZ 3 GADIEM UZ
...JAS LIELĀ IZVĒLE VISĀ PILSĒTĀ.

...TSABIEDRĪBA

...u svētkos Kanadā!
...VEIKALS un
...NS
...66-9911 M. un R. KĻAVIŅI

...iešus 4. latviešu dziesmu svētkos
BROADVIEW
DELICATESSEN
Ausma Miķelsone

KANADAS BAZNĪCAS

...latviešu rad-
...n. 1270 Nia-
...atru svētdie-
...līdz plkst.
...t „Sauciens
...O. B. 285,
...Toronto.

Lūdzu klausaities latviešu garīgo raidījumu „Britiņš ar Dievu" savā 10. gada gājumā — katru svētdienu no pl. 10.45 — pl. 11 rītā. Vilnis 1350 — Ošavas raiditājs. Tālrunis 261 — 4218.

...NTO

...Scarboro Rd.,
...OX 9 - 3331
...reja baznīcā
...elu stūrī; tālr.

...10.30 Dziesmu
...KONCERTS.
...ūsu draudzes
...istu draudzes
...rig. A. Purvs,
... — soprāns,
...tenors, Pēte-
...baritons, Edite
...is Norvilis —
...tere — klavie-

...ā daļā pieda-
...iedis, A. Čops

...50 Dewson St.,
... LE 6 - 2510.
...e tel. 921-3327.
...7;200 Balmoral
...t. 11 no rīta
...ākšanas dienas
...vērojot to, ka
...s notiek Dzies
...draudzes lo-
...pmeklēt kopā
...aziņām, lai ie-
...s izdevība ap-
...vnamu.
... dievkalpojumi
...10 no rīta.
...s, Marilyn Cr.,
...PL 7 - 2739.
...rumu ev. / lut.
... dievkalpojumi
...ba baznīcā, 361

...NDA
... 4 p.p. Vasar-
...pojums latviešu
...Church baznīcā.
...is.
...TONA
...ars.
...viešu ev. - lut.
...18 Victoria Ave.,

...st. 11 dievkalpo-
...Arvids Keršteins

SV. KATARĪNAS

Sv. Katrīnu latviešu ev. - lut. draudze Kristus lut. baznīcā, 140 Russel Ave.

20. jūnijā, pl. 3 p. p. Aizvesto pieminas dienas dievkalpojums, dziesmu lapiņas. Māc. J. Prauliņš.

LONDONA

Māc. Prauliņš, 22 Academy St., Apt. 3, St. Catharines, Ont., tel. MU 5 - 5098.

Londonas latviešu ev. - lut. draudzes Trisvienības lut. baznīcā, Oxford un Colborne St.

NIAGARA

Niagara Falls (Ont.) latviešu ev. - lut. draudzes anglikāņu Sv. Jāņa baznīcā, 580 Portage Rd.

6. jūnijā, pl. 2 p. p. Vasarsvētku dienas dievkalpojums. Māc. J. Prauliņš.

VANKUVERA

Māc. K. Rampe, 1975 Alma St., Vancuver 8, B. C., tel. 224 - 9195.

Vankuveras latviešu ev. - lut. draudze.

6. jūnijā plkst. 3 p. p. Vasarsvētku dievkalpojums Kitsilāno baznīcā. Dziesmu lapiņas.

13. jūnijā plkst. 1.30 p. p. Aizvesto pieminas dievkalpojums Holandiešu baznīcā, 8255 13th Ave, Burnaby. Dziesmu lapiņas.

MONTREĀLA

Māc. A. Voitkus, 3438 Rosedale Ave., Montreal 28, P. Q. Tel. HU 9 - 3224.

Montreālas latviešu ev. - lut. Trisvienības draudze, Sv. Jāņa baznīcā, 4345 Marcil Ave.

30. maijā dievkalpojums nenotiks.

6. jūnijā Vasarsvētku dievkalpojums plkst. 9.30 no rīta.

13. jūnijā Aizvesto pieminas dievkalpojums pl. 9.30 no rīta.

Māc. Viesturs Šēfers, 471 Cambrook Ave., Montreal 29, P. Q. Tel. 484 - 8394. Sv. Pāvila ev. - lut. latviešu draudze Montreālā.

6. jūnijā, plkst. 11 draudzes lauku īpašumā, Tērvetē, Vasarsvētku dievkalpojums.

A.D. Kristapsons -MEAT- & SAUSAGES
1095 Queen St. E. Tel. HO 6-5152

Sveicam tautiešus dziesmu svētkos Kanadā!
A. KRISTAPSONA GAĻAS UN GAĻAS IZSTRĀDĀJUMU VEIKALS – DARBNĪCA
1095 Queen St., E. Toronto 8, Ont. HO 6-5152

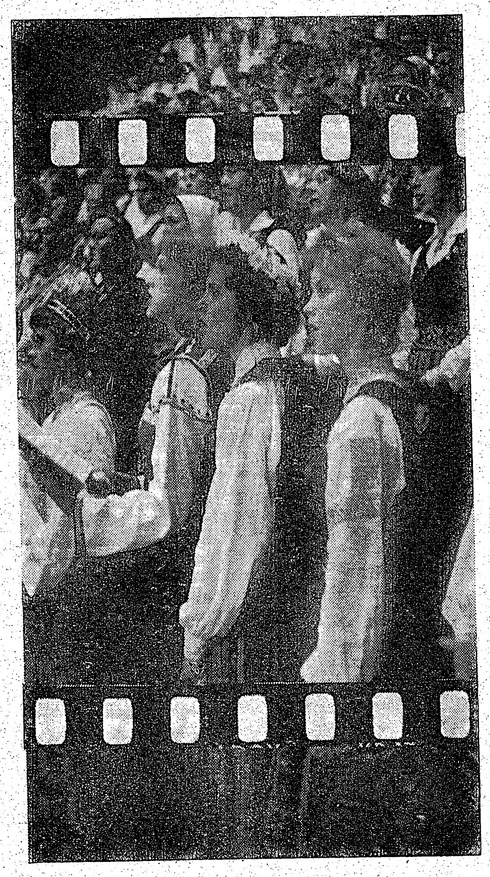

Juŗa Benjaminā
filmu laboratorija
51 Duchess St.
Toronto 2.
EM 3-6496

792 BATHURST ST.
(pie Bloor St.)
LE 3-3884
FLORIST • GIFT SHOP • 792 BATHURST STREET • TORONTO PHONE 533-3884
Latvju
PUĶES LATVIEŠU GRĀMATAS SKAŅU PLATES DZINTARS KRISTALLS PORCELĀNS KERAMIKA
KANADAS LATVIEŠU DAIĻAMATNIEKU SAVIENĪBAS SALONS
Gan veciem jaudīm,
gan jaunām skuķēm
ir patīkams sveiciens,
kas nāk — ar puķēm.
Arvids Tirums

LATVIEŠU PUĶU VEIKALS
UN MĀKSLAS SALONS CALLA
727 Danforth Ave., Toronto.
HO 6-9911. (Arī pēc darba)
SKAISTĀKIE UN SVAIGĀKIE GRIEZTIE ZIEDI. KRĀŠŅI PUĶU SAKĀRTOJUMI LAULĪBAM UN CITIEM GADĪJUMIEM.
Dāvanām bagātā izvēlē tautiskas rotas lietas, ādas un koka izstrādājumi, audumi, skulptūras, eļļas gleznas u.c.
MILDA un ROBERTS KĻAVIŅS

La GROTTA
— RESTORĀNS — TAVERNA —
49 DUNDAS STREET W.
Eiropejiska atmosfaira. Katru vakaru dejas no pl. 8—12 pie kontinentālas mūzikas.
BANKETU TELPAS NO 25—200 PERSONĀM
Rezervācijai svaniet 364—0216

AUSTRA ŠMITS
DĀMU FRIZIERSALONS
737 Bloor St., W., pie Grace, Toronto. LE 5-6792

DZIESMU SVĒTKOS Toronto manis gatavotās latviskās rotas
VALUDE
būs dabūjamas tikai veikalā—darbnīcā 964½ Bloor Str. W. Toronto 4 Ont., tel. 533—2837 un DV grāmatnīcā, Latviešu namā.
Zeltkalis A. Kivlenieks

VENUS PUĶU VEIKALS
Ziedi un ziedu sakārtojumi visām vajadzībām.
Piegādā Lielāmtoronto robežās un pārsūta uz visām pilsētām brīvajā pasaulē. 281 Roncesvalles Ave., tālr. LE 4—4045, Toronto, pēc darba LE 9—4087.
A. PUTNIŅŠ

Toronto Window MFC Co. Ltd.
165 CENTRE ST. E., RICHMOND HILL, ONT.
Piedāvā augstākās kvalitātes alumīnija logus un durvis.
Izdara dažādus logu pārbūvju darbus.
LABS DARBS. MĒRENAS CENAS.
Nesaistošai informācijai zvanīt
Edvardam vai Aldonai SPROĢIS
darbā 285-1471, mājās BA 5-5314.

ZIGFRIDS ART POTTERY
ZIGFRIDS JURŠEVSKIS
KERAMIKAS DARBNĪCA - SALONS
1425A BLOOR ST., W., TORONTO. TEL. LE 6-8163
viena tramvaja pietura rietumos no Lansdowne.
Piedāvā LATVISKU, MODERNU KERAMIKU un citus LIETIŠĶAS MĀKSLAS IZSTRĀDĒJUMUS.
Turpat dabūjami BILŽU LOGATI.

NOTARS
OSKARS PERRO
piepem klientus katrā laikā, iepriekš pieteicoties pa tālr. LE 5-5555, Toronto.

Ir liela starpība apdrošināšanā

VALD. BEBRIS
Rūpējas par jūsu drošību jau 14 gadus
PL 9-0266.

Vajadzīgi galdnieki un to palīgi.
Zvanīt
444—7498, TORONTO

ALFREDS STIKUTS
REALTOR
2889 Dufferin Street
tel. 789—1511, Toronto 19

J. KREIĻA
FOTO STUDIJA
izdara uzņēmumus iekš- un ārpus studijas, izgatavo bildes pasēm, aplicībām, kā arī pārfotografē un palielina dokumentus un bildes. Amatieŗu filmas attīsta un kopē. Uzņēmumus lūdz iepriekš pieteikt.
HO 6-3800.
445 Pape Ave., Toronto.

NAMDAĻI un STRĀDNIEKI
vajadzīgi
arodbiedrības darbam Toronto centrā.
Zvanīt pēc plkst. 6 vak. tālr. 225-8075, Tiltiņam

Eiropiešu delikatešu un gaļas veikals
pārdodams
TORONTO RIETUMOS
Zvanīt vakaros
HO 1-8828, Toronto.

F. Rosav
FUNERAL DIRECTOR
APBEDĪŠANAS BIROJS
467 Sherbourne St., Toronto.
Tel. WA 4-1408.
Rūpīga un smalkjūtīga apbedīšanas ceremoniju izkārtošana

A. EGLITIS—
RADIO un TELEVĪZIJAS veikals - darbnīca
Ierīkzo TV antenas. Atvērts no pl. 1 līdz 9 vak., sestdienās no pl. 1 līdz 6 vakarā.
IZIRĒ TV par $ 8,- MĒNESĪ.
161A Roncesvalles Ave., Toronto, tel. LE 7-1401

KAS? KUR? KO? TORONTO

DCS
Drapery Contract Services 789—2211
IMANTS E. KRŪZE 789—4455
521 OAKWOOD AVE. Mājās BA - 5 9292
Nesaistoša informācija un lietpratēja padomi jūsu mājas tekšienes izdaiļošanai. Aizkari, grīdsegas, drapērijas. u.c.

PARTIKA - DELIKATESES
BROADVIEW
DELIKATEŠU VEIKALS
105 DANFORTH AVE. (pie Broadview).
Tel.: HO 5-9905. AUSMA MIĶELSONS.

Ādolfa Kristapsona gaļas un desu veikals - darbnīca HO 6-5152
1095 QUEEN ST. E.

ERIC KRAUS R. E. 10 Eastwood Rd. Ho 1-8158
Pārstāvis: KONST. KĀRKLIŅŠ, mājās 425—4169

Īpašumi visos pilsētas rajonos.
Māju pircējiem sagādājam aizdevumus.

Pavasara delikatešu veikals un konditoreja LE 1-7353
361 RONCESVALLES AVE. īpašnieks ST. ČUKULS

LATVIEŠU UZŅĒMUMS
ALEX DOORS
pagatavo un pārdod tautiešiem koka durvis visādos lielumos un veidos, pēc vēlēšanās izgrezno vai labo arī vecās.
VEIC PAŖEJOS KOKA DARBUS,
Tel. 769-2156, Toronto. A. BEIZAKS.

DAŽĀDI
BĒRZIŅŠ Realty Ltd. Arnolds Bērziņš 316 Harbord St. LE 4-8447
NEKUSTAMI ĪPAŠUMI — visos pilsētas rajonos.
APDROŠINĀŠANA — auto, mēbeles, mājas un dzīvību.
OBLIGĀCIJAS — māju un auto aizdevumi.
NOTĀRS — līgumi, noraksti, tulkojumi.

O. J. PUĶĪTIS, B.A., LL.B.
ADVOKĀTS un NOTĀRS
Tālrunis 364—9276
885 Dundas Street West Toronto 3, Ontario

CEĻOJUMU BIROJS
World Wide Travel Service
O. K. JOHNSON & CO. LIMITED
697 Bay Street, Toronto 2 EMpire 6—9488

Everlast Heating Co. LE 1-1101
62 GEAREY AVE. Gāzes un eļļas apkures ierīces.
Īpašn. A. RASA. Tālr. mājās HO 5-5317

CREST FLORISTS HU 7-0491
567 MOUNT PLEASANT RD. (pie Belsize Dr.)
Ziedi katrai vajadzībai. Latviešu mākslinieku gleznas. Latviskās rotas lietas. ELMĀRA GULBIS

BOUCK, HETHERINGTON, FALLIS, TRIVETT & PARK
BARRISTERS and SOLICITORS
tel. 363—4451 365 Bay Street, Toronto 1

Krāsu un baltmelnās filmas
attīstīšana palielinājumi
duplikāti un citi darbi ar izcilu kvalitāti atlaide
BENJAMIN Film Laboratories
51 Duchess St. EM.3-6496

Svētdien, 6. jūnijā, SIDRABENĒ tradicionālie

PAVASARA SVĒTKI

plkst. 11 vieglatlētikas sezonas atklāšanas sacīkstes pieaugušiem un jaunatnei Latviešu sporta apvien. Kanadā vadībā.

plkst. 15 sporta spēles un priekšnesumi. Piedalās aktieri: A. Bencone un H. Miķelsons, kā arī TLB Diždancītis Z. Miezīša vadībā.

Bērnu rīcībā vispusīgais rotaļu laukums. Visa Sidrabene sarīkojumu vieta.

Ieeja bērniem brīva. Jauniešiem 50 c. Pieaugušiem $ 1 no personas.

Visus laipni ielūdz SIDRABENES PĀRVALDE

ĀRTURS ZUTIS, B. A.
ADVOKĀTS un NOTARS
12 Richmond Street East,
Toronto 1, Ontario,
Tel. EM 6-5946.
Suite 107
RO 6-6354 (mājās).

PĀRSŪTĀM NAUDU
uz
LATVIJU.
US $ 10.- pret 9 jauniem rubļiem.
Sūtīšanas izdevumi $ 3.50 līdz $ 35.-
pārējām summām 10%
Saņemšana 14—21 dienu laikā.
Sūtījumi apdrošināti.
OV SAIMNIEKU NODAĻA,
491 COLLEGE ST.,
TORONTO 4. ONT.

Mūsu mīļā māmuļa, sieva un vecmāmiņa

Meta Tannis

dzimusi SKRASTIŅŠ

pēc grūtām ciešanām aizgāja mūžībā 1965. gada 26. maijā.

AIZLŪGŠANA: piektdien Sv. Jāņa latviešu baznīcā pl. 7 vak.

IZVADĪŠANA: sestdien, 29. maijā no Sv. Jāņa latviešu baznīcas pl. 10 uz York kapiem.

Kur baltās tēva birzis
Vējā līgojas —
Mani sapņi un ilgas
Tur dusot aizsteidzas . . .

Dziļās sērās skumst

VIRS, DĒLI, VEDEKLAS, MAZBĒRNI

Sveicam tautiešus 4. latviešu dziesmu svētkos Kanadā!

GUILDCRAFT FLOORS

(Asphalt Services Ltd.)

Toronto 702 Weston Rd. RO 9-4154

Sveicam tautiešus 4. latviešu dziesmu svētkos Kanadā!

WOROUNIG BROS.

DELIKATEŠU UN GAĻAS IZSTRĀDĀJUMI

2260 Bloor St. W. Tālrunis
Toronto, Ont. RO 7-9031

KOMŪNISMS UN ASV ĀRPOLITIKA

Tiem, kas apgalvo, ka nav nozīmes kaut ko cerēt, jo visi mūs aizmirsuši, derētu atcerēties, ka aizmirst tikai tos, kas nemēģina cīnīties par savu uzskatu atzīšanu. Ble tam mums, vismaz ASV kongresā, ir daudz draugu, kuŗi grib būt pat aktīvāki mūsu tiesību aizstāvēšanā nekā viena vai otra mūsu pašu vienība.

Tā nupat ASV kongresa ārlietu komitejas loceklis, deputāts E. Dervinskis savā ziņojumā vēlētājiem izsaka domas, kuŗas var arī mūs interesēt. Vispirms gribas atzīmēt republikāņa Dervinska pieeju indivīda nozīmei. Netulkojot citēju to oriģinālā: „No king ever wielded a scepter more powerful than a 5-cent pencil in the hands of an American citizen, when he sits down to write his Representative." Citiem vārdiem sakot: rakstiet un izsakiet savas domas un gribu. Šīs izteiktās domas un prasības ir pamats, kas veido valsts politiku brīvā zemē. Jācer, ka šo faktu ar laiku apzināsies arī tie, kas līdz šim tikai runājuši pašu starpā. Mūsu prasībām, atbalstam vai kritikai vēl piekrist tā nozīme, ka tā var veidot nākotnes būt vai nebūt. —

Apskatot notikumus un stāvokli Vietnamā un Dominikā, Dervinskis uzsver, ka prezidenta Džonsona aktīvā nostāja pret komūnisma subversijām un agresiju guvusi kongresā abu lielo partiju pilnīgu atbalstu. Tai pašā laikā tomēr pastāv neapmierinātība ar to, ka nav skaidri pateikts, ka nevis kompromiss, bet gan komūnisma iznīdēšana ir mūsu gala mērķis. Dervinskis uzsver, ka vienīgi galigi savaldot komūnisma agresiju un piespiežot piekāpties, mums būtu garantija, ka karš netuvosies Ziemeļamerikas kontinenta robežām. Esot nepieciešami, lai pilsoņi dara zināmu savu gribu, ka vienīgi strikta pretkomūnistiskā nostāja var garantēt mūsu brīvo valstu drošību un nākotni. To pašu citiem vārdiem pateikuši arī senātori Diksens, Lanše un citi.

E. Dervinskis asi kritizē ASV ārlietu ministrijas koeksistences politiku, aprādot, ka komūnisma taktika ir, sludinot koeksistenci, izlikties, ka vēlas mieru, lai tai pašā laikā citā vietā un aizmuguriski darītu visu iespējamo, lai atņemtu brīvību tautām, kuŗas to vēl nav zaudējušas. Šī koeksistences politika, komūnistiem un it sevišķi satelitvalstīm dod iespēju saņemt materiālu atbalstu, tai pašā laikā pārvēršot šo pabalstu līdzekļos, kuŗus nodod citās pasaules malās komūnisma ekspansijas veicināšanai.

Tālāk Dervinskis pasvītro, ka ir pēdējais laiks izbeigt nenosvērto un svārstīgo politiku pret komūnismu un izveidot ekonomisku, psiholoģisku un diplomātisku ofensīvu komūnisma sagraušanai. Jāizlieto starptautiskās organizācijas un arī Apvienotās nācijas, lai tur atklāti parādītu komūnisma ļauno seju. Droši jāpasaka, ka vienīgās koloniālās varas ar nelegrožotām imperiālistiskām tendencēm ir Pad. savienība un sarkanā Ķīna. Dervinskis ieteic pacelt Baltijas valstu okupācijas jautājumu Apvienotajās nācijās, tāpat aprāda nepieciešamību enerģiskai rīcībai, lai iznīcinātu Kastro komūnismu Kubā. Kā vienu no līdzekļiem viņš min tirdzniecīskos darījumus, zinot, ka komūnismam paklaušās valstis ir saimnieciskas katastrofas priekšvakarā. Lai viņu saimniecība galīgi nesabruktu, komūnistiem nepieciešami tirdzniecīski darījumi ar brīvo pasauli. Tādēļ Dervinskis aicina katru tirdzniecīsku darījumu saistīt ar koncesijām, kuŗas dotu atvieglojumu komūnistu verdzinātajām un okupētajām zemēm.

Tiktāl atreferētas ASV kongresa locekļa Edvarda Dervinska domas. Mēs zinām, ka līdzīgi viņam domā daudzi likumdevēji. Vai mums nebūtu jāņem šo valstsvīru domas par paraugu, un jāatbalsta viņu centieni dot brīvību visiem, pasakot droši arī savas domas un prasības? Un pār visu — vajadzētu rakstīt šiem valstsvīriem, izsakot mūsu pateicību un atbalstu viņu darbam un cīņai, lai visi cilvēki un visas valstis, ieskaitot mūsu Latviju, varētu brīvi lemt par savu likteni.

Voldemars Korsts

LA ATSEVIŠĶI EKSEMPLĀRI
dabūjami
DELIKATEŠU VEIKALĀ
620 Barton St., E., Hamilton, Ont.
kā arī
„NORTHLAND GROCERIES",
O. ANDERSONA
26 Market St., Hamilton, Ont.

Dieva mierā aizgājuši 7. Siguldas kājnieku pulka; pirmais komandieris un piemiņas fonda goda šefs, L.k.o.k.

ģenerālis

OSKARS DANKERS

dzimis 1883. g. 26. martā Irlavas pag., miris 1965. g. 11. aprīlī Grand Rapidos, ASV,

dižkareivis

ARVEDS BĒRZIŅŠ

dzimis 1905. g. 4. janvārī Jaungulbenē, miris 1965. g. 19. martā Klīvlendā, ASV,

virsn. vietnieks

JĀNIS LESIŅŠ

dzimis 1913. g. 26. jūnijā Lejasciemā, miris 1964. g. 11. dec. Sebastopolē, Austrālijā.

SIGULDAS PULKA
PIEMIŅAS FONDS

SPORTS

ZIEMEĻAMERIKAS BALTIEŠU SPORTA SVĒTKI ČIKAGĀ

Ap 400 skatītāju bija klāt baltiešu sporta svētkos Čikagā, kas šoreiz notika bez igauņu piedalīšanās. Vīriešu basketbolā atkal spēcīgu vienību bija sastādījuši lietuvieši, kas bez pūlēm uzvarēja latviešu izlasi. Jaunatnes basketbolā uzvarēja latvieši. Sieviešu volejbolā pārākas bija lietuvietes. Lielākais pārsteigums bija lietuviešu vīriešu volejbola izlase, kas 1. setā veda ar 13:4 un izšķirošā setā ar 13:8 punktiem. Rutinētajam latviešu sešiniekam bija jāpieliek vislielākās pūles, lai nezaudētu lietuviešiem, kuŗu rindās bija vairāki jauni un talantīgi spēlētāji.

☆

Ziemeļamerikas baltiešu sporta federācijas prezidija priekšsēdis Bielskis lūdzis noorganizēt jaunatnes volejbola meistarības izcīņu Toronto, jo tieši Kanadā laŗviešiem ir sava jaunatnes volejbola vienība, kas sekmīgi cīnījās Kanadas baltiešu sporta svētkos; tāpat igauņu jaunatnes izlase komplektējas no Toronto sporta jaunatnes. Iespējams, ka šīs sacīkstes notiks 12. jūnijā.

Ž. Z.

BASKETBOLS UN VOLEJBOLS ASV

ASV vidējo valstu basketbola un volejbola meistarības fināli notika Čikagā. Basketbolā piedalījās ASV meistarvienība Minneapoles Starts, Grand - Rapidi, Milvoku Auseklis un Saginava. Meistarvienība Starts bija lieliskā gatavībā, un, uzvarot Grand - Rapidus un Saginavu, ieguva pirmo vietu. Otrā vietā palika Grand - Rapidi, trešā Milvoku Auseklis un ceturtā Saginava. Grand - Rapidi uzvarēja Milvokus ar 92:72 (44:44), Starts — Saginava 108:76 (46:26), Starts — Rapidi 107:68 (45:28), Milvoki — Saginava 77:74 (36:38).

Vīriešu volejbolā uzvarēja Čikagas LBSK. Rezultāti: Čikaga — Saginava 15:12, 17:15, 15:7; Milvoki — Klīvlenda 15:17, 15:8, 15:12; Čikaga — Milvoki 15:6, 15:8, 10:15, 15:11; Saginava — Klīvlenda 15:7, 15:12. Vietu kārtība, 1. Čikaga, 2. Milvoki, 3. Saginava, 4. Klīvlenda.

Sieviešu volejbolā uzvarēja Čikaga, 2. Milvoki, 3. Klīvlenda, 4. Grand Rapidi. Rezultāti: Čikaga — Klīvlenda 13:15, 15:7, 15:4, 7:15, 15:3; Milvoki — Klīvlenda 13:15, 15:7, 15:4, 15:10.; Čikaga — Milvoki 15:11, 9:15, 16:14, 15:13; Klīvlenda — Grand Rapidi 19:17, 14:16, 15:12.

TORONTO FUTBOLISTU ZAUDĒJUMS UN UZVARA

Toronto DV futbolisti pirmajā līgas spēlē šai sezonā sacentās ar spēcīgo Toronto Celtic FC vienību, zaudējot ar 0—6 (0—3) rezultātu. Pirmā puslaikā DV spēlēja tikai 10 cilvēku sastāvā.

Otrā līgas spēlē DV pārspēja Spartu ar 3—2 (2—0) rezultātu. Spēles pirmā posmā latvieši bija jūtami pārāki un ar J. Vilmaņa un A. Liepas trāpījumiem panāca 2—0 vadību. Otrā puslaikā pretinieks izmantoja DV futbolistu kļūdas vārtu gūšanai, bet A. Liepa ar jaunu panākumu nodrošināja latviešu vienpadsmita uzvaru.

DV futbolistu nākošās spēles: trešdien, 2. jūnijā, plkst. 7 vakarā Witrowa laukumā pret Queens Park vienību, bet trešdien, 9. jūnijā, plkst. 7 vakarā tai pašā laukumā pret Portugeese komandu.

R. K.

Amerikāņu bumbvedēji tuvojas Hanojai

Maskavas radio brīdina, ka Hanojas bumbošanas gadījumā komūnistu pasaule steigsies palīgā Ziemeļvietnamai. Pēdējo dienu gaisa uzbrukumos bumbas kritušas tikai 37 jūdzes no Ziemeļvietnamas galvaspilsētas.

Pēc īsa bumbošanas pārtraukuma amerikāņu lidmašīnas uzbrukušas Ziemeļvietnamas mērķiem katru dienu. Uzbrukumus koncentrē pret dažādām militārām bazēm, dzelzceļiem un tiltiem. ASV militārie lietpratēji Saigonā paskaidro, ka gaisa uzbrukumu rezultātā stipri palēninājusies komūnistu partizānu apgāde Dienvidvietnamā.

Jau kopš vairākiem gadiem amerikāņi Vietnamas karā mēģina iesaistīt arī savus sabiedrotos. Pašreiz neliekas, ka Vašingtonas plānotājiem izdosies pārvērst Vietnamu jaunā Korejā. Bet viens sabiedrotais — Austrālija — soļijies palīdzēt. 800 austrāliešu karavīru atrodas ceļā uz Dienvidvietnamu. Tāpat kā amerikāņi, arī austrālieši būs iesaistīti kā padomdevēji.

JUNTA KAVĒ PAGAIDVALDĪBAS SASTĀDĪSANU DOMINIKĀ

Dominikas militārā — civilā junta, kuŗu amerikāņi radīja cīņai pret plkv. Kamanjo kreisā spārna nemierniekiem, tagad izvērtusies par lielāko kavēkli pagaidvaldības sastādīšanai. ASV prezidenta Džonsona pilnvarnieks Bandijs, kas nule atgriezies Vašingtonā, ziņo, ka galvenais vainīgais esot juntas vadītājs ģen. Imberts. Pēdējā personīgās politiskās ambīcijas stājoties ceļā visiem izlīgšanas mēģinājumiem ar kreisā spārna nemierniekiem.

Mekdžordža Bandija Santo Domingo pavadītais laiks gluži bez panākumiem tomēr nav bijis. Sarunās ar abām naidīgajām pusēm, kas pašas vairs nezinā, kuŗu amerikāņi atbalsta un kuŗu ne, Bandijs saņēmis solījumu ilgākam pamieram. Starplaikā Vašingtona turpinās darboties pagaidvaldības un vispārēju vēlēšanu virzienā.

Amerikāņu diplomāti, kas kopā ar Bandiju piedalās Dominikas sarunās, paskaidro, ka acumirklī lielākā problēma ir atturēt ģen. Imbertu no tālākiem uzbrukumiem Kamanjo nemierniekiem.

IZIRĒJAMA
labi mēbelēta
frontes istaba
ar vārīšanas iespējām. Vēlams vienīnieks. Zvanīt
RO 6-6343, Toronto

Izdaru visāda veida
APMETUMU DARBUS
iekšpusē un ārpusē.
LiekU grīdu plates (tiles).
Darbs garantēts.
BRUNO LIELBĀRDIS
769-8280, Toronto.

SENORAS Y SENORES
enjoy
authentic Mexicana in
Toronto...
with your host,
Canada's favourite latin
RUBEN RIVAS
Dine and Dance nightly
No cover, no minimum
Reservations: 362-7471
THE
ACAPULCO
Downstairs ROOM
(at the Caravan)
THE CELEBRITY DANCERS
In The Jamaican Room
Upstairs
(At The Caravan)
180 QUEEN ST. W.,
near University

the Colonnade
131 BLOOR ST. WEST
TEL. 927-0662
Dziesmu svētku viesiem piedāvājam:
KŪKAS
CEPUMUS
ŠOKOLĀDES
KONFEKTES
AA MJARV'S BAKERY

ESTD 1874
Turner & Porter
APBEDĪŠANAS BIROJS
Roncesvalles Chapel
436 Roncesvalles Ave.
LE 3-7954
Yorke Chapel
2357 Bloor St. W
RO 7-3153
Parkošana abās bēru mājās.

Tunēzija prasa Izraēlas atzīšanu

Arabu 13 valstu līga kļuva par vienu nāciju nabagāka šīs nedēļas konferencē Kairo. Tunēzija deklarēja, ka turpmāk boikotēs visas arabu sanāksmes un darīs to tik ilgi, kamēr līga neakceptēs prezidenta Burgibas plānu Izraēlas atzīšanai.

Pašreizējā konferencē arabi nolēmuši atjaunot Palestīnas tiesības un garantēt Jordānas upes ūdeņus arabiem. Pirmais lēmums var nozīmēt karu ar Izraēlu. Jordānas ūdeņu novadīšana tā, lai tiem klāt netiktu Izraēla, kas arī savukārt grib dalu ūdens novadīt, to atņemot arabiem, var tāpat novest pie arabu kara ar Izraēlu.

Tunēzijas prezidents Burgiba domā, ka Izraēlas valsts nodibināšana ir noticis fakts, kādēļ ar to būtu jāmēģina sadzīvot. Viņa priekšlikums paredz diplomātisku atzīšanu Izraēlai un prasību, lai pēdējā atsakās no dalas savas territorijas Palestīnas bēgļu novietošanai. Tas ir priekšlikums, kuŗu Izraēla saimniecisku iemeslu dēļ nevar akceptēt.

Arabu līgas konferencē daudz laika un enerģijas ziedots arabu pasaules attieksmēm ar Rietumvāciju. Kopš pēdējā atzinusi Izraēlu, 10 arabu valstis pārtraukušas diplomātiskās attiecības ar Bonnas valdību. No konferencē sacītā radās iespaids, ka arabu saimniecībai jau tagad jānožēlo politiķu pārsteidzīgais solis, jo reizē ar diplomātisko attieksmju pārtraukšanu gandrīz pilnīgi izbeigusies arī tirdzniecība. Un jaunā draudzībā ar Austrumvāciju šo zaudējumu nespēj aizstāt.

Amerikas valstu organizācijai būs sava armija

Šīs nedēļas beigu posmā ASV ārlietu ministrs Rasks iepazīstināja savus Dienvidamerikas kaimiņus ar plānu pastāvīgas Amerikas valstu organizācijas armijas dibināšanai. Brazilijas, Argentīnas, Ekvadoras, Kolumbijas, Paragvajas un Urugvajas ārlietu ministru reakcija uz šo plānu bija labvēlīga.

Doma par Amerikas valstu organizācijas armiju radās sakarā ar notikumiem Dominikā. Amerikāņu iejaukšanās notika, nesazinoties ar Dienvidameriku.

Rasks paskaidro, ka tam vienkārši neesot pieticis laika. Ja organizācijai būsu sava armija un nepieciešamā politiskā mašinērija šādas armijas operēšanai, Dominikai līdzīgi starpgadījumi nenotiktu. Katrā ziņā, šādai armijai pastāvot, amerikāņi varētu Dienvidamerikā saimniekot daudz brīvāk; nebūtu arī jābaidas, ka kaut kur varētu uzpelēt kāds jauns Kastro. Gvatemala, kas komūnismu jau izbaudījusi, un Bolīvija, valsts ar vienu no zemākajiem dzīves standartiem Dienvidamerikā, tiek uzskatītas par potenciālām briesmu joslām, kur komūnistu ieperināšanās varētu notikt ļoti ātri. Bez tam, Amerikas valstu organizācijai šādi pastiprinoties spēkā, Kastro dzīve un aktivitāte Dienvidamerikā būtu padarīta daudz grūtāka. Pagaidām par to vēl nerunā, bet, šādai armijai topot, to var kādreiz sūtīt pret Kubas komūnistiem.

☺ Kāds Milānas krāsu fabrikants mirdams testamentā norakstījis savu mantu znotam tādēļ, ka tas „parādīja īpašu drosmi, apņemdamš par sievu manu meitu Gabrielu, kaut viņa ir ietiepīga, kildīga, nesmalkjūtīga un piedevām arī neglita." Tiesas prāva, kuŗu šī testamenta dēļ ierosināja Gabriela, vēl nav beigusies . . .